

Cekos In Ekspert

На основу члана 44. став 2. Закона о безбедности у железничком саобраћају ("Службени гласник РС", број 41/18),

Вршилац дужности директора Дирекције за железнице доноси

ПРАВИЛНИК О ОЗНАЧАВАЊУ ЖЕЛЕЗНИЧКИХ ВОЗИЛА И ВОЗОВА

(Сл. гласник РС бр. 130/20)

Основни текст на снази од 05/11/2020 , у примени од 05/11/2020

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим правилником прописује се означавање железничких возила и означавање возова.

Значење појединих израза

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

- 1) воз по ad-hoc захтеву за доделу капацитета железничке инфраструктуре (у даљем тексту: ad-hoc захтев) је воз уведен у саобраћај по посебном захтеву за доделу капацитета железничке инфраструктуре који се подноси у току важења утврђеног реда вожње;
- 2) возило за посебне намене је моторно пружно возило, локотрактор, моторно возило за испитивање, одржавање или контролу железничких пруга или друго вучно или вучено возило;
- 3) вучено возило је железничко возило без сопственог погона намењено за превоз лица (путничка кола), за превоз робе (теретна кола) или за посебне намене (превоз опреме за отклањање последица несрећа и незгода, одржавање инфраструктуре и сл.);
- 4) вучно возило је железничко возило са сопственим погоном;
- 5) железничко возило је возило са или без сопственог погона које се креће на сопственим точковима по железничким колосецима и које се састоји од једног или више структурних и функционалних подсистема или делова тих подсистема;
- 6) основни воз је сваки воз чији је ред вожње унапред утврђен и објављен у реду вожње;
- 7) редовни воз је воз који саобраћа сваког дана или у одређене дане, било да саобраћа за све време или само у току извесног периода важења реда вожње;
- 8) релација саобраћаја је превозни пут воза од његове почетне до крајње станице;
- 9) UIC објава је стандард Међународне железничке уније;
- 10) факултативни воз је воз који има утврђен ред вожње, а у саобраћај се уводи према посебној најави (потреби);

11) COTIF је Конвенција о међународним железничким превозима .

II. ОЗНАЧАВАЊЕ ЖЕЛЕЗНИЧКИХ ВОЗИЛА

1. Опште одредбе о означавању железничких возила

Начин означавања

Члан 3.

Железничка возила се означавају:

- 1) бројевима;
- 2) словима;
- 3) другим ознакама и натписима.

Бројчане и словне ознаке

Члан 4.

(1) Бројчану ознаку чини јединствени број који се састоји се од 12 цифара.

(2) Бројчану ознаку допуњују словне ознаке:

- 1) ознака за интероперабилност;
- 2) ознака државе где је возило регистровано;
- 3) ознака имаоца возила;
- 4) ознака за техничке карактеристике возила.

(3) Велика слова и цифре које чине ознаке високи су најмање 80 mm и одговарају стандардима ЖС А0.011 и А0.012 (Одлука о железничким стандардима општег значаја и за путничка кола, "Службени гласник ЗЈЖ", број 14/90).

(4) Ознака из става 1. овог члана поставља се највише два метра изнад горње ивице шине.

(5) Јединствени број возила се мења уколико исти због модификације возила не одражава више првобитну способност за интероперабилност или техничке карактеристике возила.

Структура јединственог броја возила

Члан 5.

Структура јединственог броја возила, у зависности од врсте возила, дата је у Табели 1.

Табела 1					
Врста возила	Способност за интероперабилност и тип возила (1. и 2. цифра)	Држава у којој је возило регистровано (3. и 4. цифра)	Техничке карактеристике (цифре 5-8)	Редни број у серији (цифре 9-11)	Контролни број (12. цифра)

Теретна кола	00 до 09 10 до 19 20 до 29 30 до 39 40 до 49 80 до 89 (члан 11.)	01 до 99 (члан 8.)	0000 до 9999 (члан 12.)	000 до 999	0 до 9 (члан 6.)
Путничка кола	50 до 59 60 до 69 70 до 79 (члан 17.)		0000 до 9999 (члан 18.)	001 до 999	
Вучна возила и јединице у саставу моторне гарнитуре	90 до 99 (члан 22.)		0000001 до 8999999 (члан 23.)		
Возила за посебне намене			9000 до 9999 (члан 24.)	000 до 999	

Израчунавање контролног броја

Члан 6.

(1) Контролни број (12. цифра јединственог броја возила) израчунава се на следећи начин:

- 1) бројеви у парним положајима у односу на основни број, бројећи здесна, узимају се у сопственој вредности;
- 2) бројеви у непарним положајима у односу на основни број, бројећи здесна, множе се са два;
- 3) утврђује се збир цифара на парним положајима и свих цифара које чине производе добијене на непарним положајима;
- 4) на збир из тачке 3. овог става члана додаје се допуна која је потребна да би се тај збир довео до пуне десетице - та допуна представља контролни број;
- 5) у случају да је збир из тачке 3. овог става пуна десетица, онда је контролни број 0.

(2) Пример израчунавања контролног броја дат је у Прилогу 1 - Пример за израчунавање контролног броја, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Словне ознаке за интероперабилност

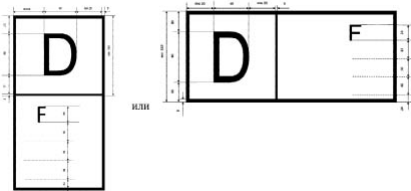
Члан 7.

Словне ознаке за интероперабилност су:

- 1) "TEN" - означава возило које је потпуно усклађено са свим релевантним Јединственим техничким прописима (у даљем тексту: ЈТП) односно Техничким спецификацијама интероперабилности (у даљем тексту: ТСИ) и одобрено у складу са чланом 6. став 3. Додатка Г (у даљем тексту: АТМФ) Конвенције о међународним превозима железницама (СОТИФ);

2) "PPV/PPW" - означава возило усаглашено са Прописима о употреби кола у међународном саобраћају (у даљем тексту: PPV/PPW) или Прописима о употреби теретних кола у државама чланицама Организације за сарадњу између железница (у даљем тексту: ОСЖД);

3) Растер одобрења - означава возила која не могу да носе ознаку "TEN" у случајевима да ЈТП/ТСИ садрже отворена питања у вези са усклађеношћу возила и инфраструктуре или је возило предмет одступања или специфичног случаја или није потпуно усклађено са ЈТП/ТСИ; таква возила одобравају се у складу са чланом 6. став 4. АТМФ и носе ознаке држава у којима су одобрена за саобраћај, које се уписују на следећи начин:

где D означава државу у којој је возило први пут одобрено (у датом примеру Савезна Република Немачка), а F означава државу у којој је возило додатно одобрено (у датом примеру Република Француска).

Словне и бројчане ознаке држава

Члан 8.

Словне и бројчане ознаке држава дате су у Табели 2.

Табела 2		
Држава	Словна ознака	Бројчана ознака
Република Албанија	AL	41
Народна Демократска Република Алжир	DZ	92
Република Јерменија	AM	58
Република Аустрија	A	81
Република Азербејџан	AZ	57
Република Белорусија	BY	21
Краљевина Белгија	B	88
Босна и Херцеговина	BIH	50 и 44
Република Бугарска	BG	52
Народна Република Кина	RC	33
Република Хрватска	HR	78
Чешка Република	CZ	54
Краљевина Данска	DK	86

Арапска Република Египат	ET	90
Република Естонија	EST	26
Република Финска	FIN	10
Република Француска	F	87
Грузија	GE	28
Савезна Република Немачка	D	80
Република Грчка	GR	73
Мађарска	H	55
Исламска Република Иран	IR	96
Република Ирак	IRQ	99
Република Ирска	IRL	60
Држава Израел	IL	95
Република Италија	I	83
Република Казахстан	KZ	27
Република Куба	CU	40
Киргишка република	KS	59
Република Летонија	LV	25
Република Либан	RL	98
Кнежевина Лихтенштајн	FL	-
Република Литванија	LT	24
Велико Војводство Луксембург	L	82
Република Северна Македонија	MK	65
Република Малта	M	-
Република Молдавија	MD	23
Кнежевина Монако	MC	-
Монголија	MGL	31
Црна Гора	MNE	62
Краљевина Мароко	MA	93
Краљевина Холандија	NL	84
Краљевина Норвешка	N	76

Република Пољска	PL	51
Република Португал	P	94
Румунија	RO	53
Руска Федерација	RUS	20
Република Србија	SRB	72
Словачка Република	SK	56
Република Словенија	SLO	79
Република Кореја	ROK	61
Краљевина Шпанија	E	71
Краљевина Шведска	S	74
Швајцарска Конфедерација	CH	85
Сиријска Арапска Република	SYR	97
Република Таџикистан	TJ	66
Република Тунис	TN	91
Република Турска	TR	75
Туркменистан	TM	67
Република Украјина	UA	22
Уједињено Краљевство Велике Британије и Северне Ирске	GB	70
Република Узбекистан	UZ	29

Ознака имаоца возила

Члан 9.

(1) Ознака имаоца возила је словна ознака која се састоји од два до пет слова и испишује се са обе стране возила поред или испод јединственог броја возила.

(2) Ознака из става 1. овог члана означава имаоца возила регистрованог у националном регистру железничких возила и додељује се у складу са одредбама COTIF.

2. Посебне одредбе за означавање теретних кола

Исписивање бројчаних и словних ознака на теретним колима

Члан 10.

(1) Бројчане и словне ознаке испишују се на обе бочне странице теретних кола на следећи начин:

23	TEN	31	TEN	33	TEN
80	<u>D</u> - RFC	80	<u>D</u> - DB	84	<u>NL</u> - ACTS
7369	553-4	0691	235-2	4796	100-8
Zcs		Tanoos		Slpss	

где су:

- 1) TEN ознака за интероперабилност;
- 2) D и NL словне ознаке држава где су кола регистрована;
- 3) RFC, DB и ACTS ознаке имаоца возила.

(2) Словна ознака државе где су кола регистрована подвлачи се.

(3) На теретним колима на чијим бочним страницама нема довољно места за исписивање бројчаних и словних ознака на начин прописан у ставу 1. овог члана, посебно у случају плато кола, бројчане и словне ознаке исписују се на посебним таблама на следећи начин:

0187	3320	644-7
TEN	<u>F</u> - SNCF	Ks

(4) Националне словне ознаке за подсерију уписују се иза међународне словне ознаке и одвајају се од ње цртицом:

0187	3320	644-7
TEN	<u>F</u> - SNCF	Ks-xy

Бројчане ознаке интероперабилности теретних кола

Члан 11.

Бројчане ознаке интероперабилности теретних кола (прва и друга цифра јединственог броја возила) дате су у Прилогу 2 - Бројчане ознаке интероперабилности теретних кола (1. и 2. цифра), који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Бројчане ознаке техничких карактеристика теретних кола

Члан 12.

(1) Техничке карактеристике теретних кола представљене су цифрама пет до осам јединственог броја возила.

(2) Пета цифра означава серију теретних кола.

(3) Бројчане ознаке серија теретних кола дате су у Табели 3.

Табела 3	
Бројчана ознака серије теретних кола	Словна ознака серије теретних кола
0	T
1	G
2	H
3	K, O, R
4	L, S
5	E
6	F
7	Z
8	I
9	U

(4) Цифре шест до осам означавају подсерију теретних кола.

(5) Дирекција за железнице објављује бројчане ознаке подсерија теретних кола на својој Интернет страници.

Словне ознаке серија теретних кола изузев зглобних и вишеделних теретних кола

Члан 13.

Словне ознаке серија теретних кола изузев зглобних и вишеделних теретних кола дате су у Табели 4.

Табела 4	
E	отворена кола са високим страницама
F	отворена кола са високим страницама
G	затворена кола
H	затворена кола
I	кола са контролом температуре
K	двоосовинска плато кола
L	двоосовинска плато кола
O	мешовита плато кола и отворена кола са високим страницама
R	плато кола са обртним постољима
S	плато кола са обртним постољима
T	кола са кровом који се отвара

U	специјална кола
Z	кола цистерне

Словне ознаке серија зглобних и вишеделних теретних кола

Члан 14.

Словне ознаке серија зглобних и вишеделних теретних кола дате су у Табели 5.

Табела 5	
F	отворена кола са високим страницама (две јединице)
H	затворена кола (две јединице)
I	кола са контролом температуре (две јединице)
S	плато кола са обртним постољима (две јединице)
T	кола са кровом који се отвара (две јединице)
U	специјална кола (две јединице)
Z	кола цистерне (две јединице)

Словне ознаке подсерија теретних кола

Члан 15.

(1) Словне ознаке подсерија теретних кола могу бити:

- 1) са међународним значењем;
- 2) са националним значењем.

(2) Словне ознаке подсерија теретних кола са међународним значењем, заједничке за све серије теретних кола, дате су у Табели 6.

Табела 6	
Q	вод електричног грејања, важи за све врсте струје
Qq	вод и уређај електричног грејања, важи за све врсте струје
S	способна за режим саобраћаја "S" - брзина 100 km/h
Ss	способна за режим саобраћаја "SS" - брзина 120 km/h

(3) Остале словне ознаке подсерија са међународним значењем, карактеристичне за одређене серије теретних кола, дате су у Прилогу 3 - Словне ознаке подсерија теретних кола, изузев зглобних и вишеделних теретних кола, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

(4) Словне ознаке подсерија дате у табели 7 имају наведено значење само у Републици Србији.

Табела 7	
t	кола за превоз тешких предмета (код S кола)
t	службена кола за теретне возове (код U кола)
u	кола за превоз креча (код T кола)
v	кола само са водом за ваздушно кочење (код свих кола)
w	Резервисано
x	кола дужа од 10 m са страницама које се могу скидати (код E кола)
y	Резервисано
z	кола са паркирном кочницом (код свих кола)
ž	кола за посебне железничке сврхе

3. Посебне одредбе за означавање путничких кола

Исписивање бројчаних и словних ознака на путничким колима

Члан 16.

(1) Бројчане и словне ознаке исписују се на обе бочне странице путничких кола на следећи начин:

E-SNCF 61 87 20 - 72 021 - 7
B¹⁰TV

(2) Словна ознака државе у којој су кола регистрована и словна ознака техничких карактеристика кола исписује се директно испред, иза или испод јединственог броја возила.

(3) У случају путничких кола са кабином машиновође, јединствени број возила исписује се и унутар кабине.

Бројчане ознаке за способност употребе путничких кола у међународном саобраћају

Члан 17.

Бројчане ознаке за способност употребе путничких кола у међународном саобраћају (прва и друга цифра јединственог броја возила) дате су у Прилогу 4 - Бројчане ознаке за способност употребе путничких кола у међународном саобраћају (1. и 2. цифра), који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Бројчане ознаке експлоатационих и техничких карактеристика путничких кола

Члан 18.

(1) Бројчане ознаке експлоатационих карактеристика путничких кола (пета и шеста цифра јединственог броја возила) дате су у Прилогу 5 - Бројчане ознаке експлоатационих карактеристика путничких кола (5. и 6. цифра), који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

(2) Бројчане ознаке техничких карактеристика путничких кола (седма и осма цифра јединственог броја возила) дате су у Прилогу 6 - Бројчане ознаке техничких карактеристика путничких кола (7. и 8. цифра), који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Словне ознаке серија путничких кола

Члан 19.

(1) Словне ознаке серија путничких кола са међународним значењем дате су у Табели 8.

Табела 8	
A	Кола са седиштима првог разреда
B	Кола са седиштима другог разреда
AB	Кола са седиштима првог и другог разреда
WL	Кола за спавање серијске словне ознаке А, В или АВ, зависно од врсте понуђеног смештаја. Серијске словне ознаке за вагоне за спавање са "специјалним" одељцима допуњавају се словном ознаком подсерије "S"
WR	Кола за ручавање
R	Кола са одељком за ресторан, бифе или бар (словна ознака за серију користи се додатно, нпр. AR)
D	Пртљажна кола
DD	Отворена, двоспратна кола за превоз аутомобила
Post	Поштанска кола
AS SR WG	Кола са баром и простором за плес
WSP	Пулман кола
Le	Отворена двоосовна двоспратна кола за превоз аутомобила
Leq	Отворена двоосовна двоспратна кола за превоз аутомобила опремљена водом електричног грејања
Laeq	Отворена троосовна двоспратна кола за превоз аутомобила опремљена водом електричног грејања

(2) Могуће је комбиновање словних ознака датих у Табели 7, с обзиром на конструкцију возила (нпр.: ABD - кола са седиштима 1. и 2. разреда и одељком за пртљаг, D Post - пртљажна кола са одељком за пошту и сл.).

(3) Број одељака приказује се у облику индекса (нпр.: В¹⁰ - путничка кола другог разреда са десет одељака).

Словне ознаке подсерија путничких кола

Члан 20.

Словне ознаке подсерија путничких кола са међународним значењем дате су у Табели 9.

Табела 9	
b h	Кола опремљена за превоз путника са инвалидитетом
c	Кола са лежајима
d v	Кола опремљена за превоз бицикала
ee z	Кола која се снабдевају енергијом искључиво преко возног електричног вода (без генератора или алтернатора)
f	Возило с управљачницом (управљачка приколица)
p t	Кола са седиштима и средишњим пролазом
m	Возило дуже од 24,5 m
s	Средишњи пролаз код пртљажних кола и путничких кола са пртљажним одељком

4. Посебне одредбе за означавање вучних возила, јединица у саставу моторних гарнитура и возила за посебне намене

Исписивање бројчаних ознака

Члан 21.

(1) Јединствени број возила исписује се са обе бочне странице вучних возила, јединица у саставу моторне гарнитуре и возила за посебне намене на следећи начин:

91 72 1 441 062-8

(2) Јединствени број возила исписује се и унутар сваке кабине вучног железничког возила.

(3) Постојеће шестоцифрене бројчане ознаке могу се задржати на возилима из става 1. овог члана.

Бројчане ознаке типа

Члан 22.

(1) Тип вучних возила, јединица у саставу моторних гарнитура и возила за посебне намене одређен је првом и другом цифром јединственог броја возила.

(2) Прва цифра јединственог броја возила је увек 9.

(3) Друга цифра јединственог броја возила означава тип возила према Табели 10.

Табела 10	
2. цифра	Тип возила
0	Разно

1	Електрична локомотива
2	Дизел локомотива
3	Електрична вишеделна гарнитура за велике брзине (моторна кола или приколица)
4	Електрична вишеделна гарнитура осим за велике брзине (моторна кола или приколица)
5	Дизел вишеделна гарнитура (моторна кола или приколица)
6	Специјална приколица
7	Електрична маневарска локомотива
8	Дизел маневарска локомотива
9	Возило за посебне намене

Бројчане ознаке серија вучних возила и јединица у саставу моторних возова

Члан 23.

- (1) Пета цифра јединственог броја возила је идентична са другом цифром јединственог броја возила.
- (2) Цифре шест до осам јединственог броја возила означавају серију возила.
- (3) Шеста цифра код возила са сопственим погоном означава врсту погона, а код приколица њихову припадност моторном возу односно моторним колима према врсти погона.
- (4) Шеста цифра може бити:
- 1) код парних локомотива 0, 1 или 2;
  - 2) код електричних локомотива 4 или 5;
  - 3) код дизел локомотива 6, 7 или 8;
  - 4) код локомотива са осталим врстама погона 9.
- (5) Зависно од осталих карактеристика локомотиве, шеста цифра може бити:
- 1) 0 - означава парне цилиндарске локомотиве које на дан 1. јануара 1933. године нису биле старије од 25 година, а њихово укупно бројно стање било је веће од пет и код постојећих локомотива се не исписује;
  - 2) 1 - означава парне цилиндарске локомотиве које су на дан 1. јануара 1933. године биле старије од 25 година, односно новије локомотиве уколико је њихово бројно стање било мање од пет;
  - 3) 2 - означава локомотиве са другим врстама парног погона;
  - 4) 4 - означава електричне локомотиве, моторне возове и моторна кола за монофазну струју 25 kV, 50 Hz;
  - 5) 5 - означава електричне локомотиве, моторне возове и моторна кола за друге врсте струје;
  - 6) 6 - означава дизел-електричне локомотиве, моторне возове и моторна кола;
  - 7) 7 - означава дизел-хидрауличне локомотиве, моторне возове и моторна кола;
  - 8) 8 - означава дизел-механичке локомотиве, моторне возове и моторна кола;
  - 9) 9 - означава локомотиве, моторне возове и моторна кола са осталим врстама погона.

(6) Седма и осма цифра јединственог броја возила односе се на карактеристике возила.

(7) Код парних локомотива седма и осма цифра имају следеће значење:

1) код нормалног колосека:

(1) 01-14 локомотиве са засебним тендером за возове са превозом путника;

(2) 15-19 локомотиве тендерке за возове са превозом путника;

(3) 20-49 локомотиве са засебним тендером за теретне возове;

(4) 50-59 локомотиве тендерке за теретне возове и возове са превозом путника;

(5) 60-69 локомотиве маневарке;

2) код колосека 760 mm:

(1) 70-94 адхезионе локомотиве;

(2) 95-97 зупчасте локомотиве.

(8) Код електричних и дизел локомотива 7. и 8. цифра имају следеће значење:

1) седма цифра означава укупан број погонских или везаних осовина;

2) осма цифра се односи на конструктивни тип локомотиве; осма цифра, осим 0, обухвата конструктивне типове локомотива са једнаким техничким карактеристикама; уколико при истој цифри на осмом месту постоје за групу локомотива конструктивне разлике мањег значаја, оне се могу означити цифрама редног броја у серији;

3) локомотиве за узане колосеке имају 0 као осму цифру; конструктивне разлике могу се изразити редним бројем у серији.

(9) Код моторних возила и приколица, седма и осма цифра имају следеће значење:

1) седма цифра је 1;

2) осма цифра, ако је 0, 1, 2 или 3 означава разне врсте моторних возила, а ако је 4, 5, 6, 7, 8 или 9 означава разне врсте приколица.

(10) Конструктивне разлике означавају се редним бројем у серији.

(11) При означавању, разликују се приколице:

1) у саставу моторних возова, кад су им чеоне стране посебно прилагођене за сталну везу у моторном возу;

2) уз моторна кола, кад на чеоним странама имају уређаје за нормално увршћивање у моторне возове;

3) са управљачницом, кад су опремљене уређајем помоћу којег се могу послуживати моторна кола на даљину и помоћу којег се на даљину може управљати моторним возом.

(12) Систем означавања моторних кола и приколица дат је у Табели 11.

Табела 11	
Врста возила	Серијска ознака и редни број
Моторна кола у саставу моторног воза	*) x 10 - 000 x 11 - 000
Моторна кола	x 12 - 000 x 13 - 000
Приколица са управљачницом	x 14 - 000 x 15 - 000

Приколица у саставу моторних возова	x 16 - 000 x 17 - 000
Приколица уз моторна кола	x 18 - 000 x 19 - 000
*) На месту x у цифарској ознаци серије је број који означава врсту погона.	

Бројчане ознаке техничких карактеристика возила за посебне намене

Члан 24.

(1) Пета цифра јединственог броја возила је увек 9.

(2) Шеста цифра јединственог броја возила означава највећу дозвољену брзину возила и има значење како је дато у Табели 12.

Табела 12					
Класификација			Дозвољена брзина са сопственим погоном (6. цифра)		
			≥ 100 km/h	< 100 km/h	0 km/h
Може се уврстити у воз	V ≥ 100 km/h	Са сопственим погоном	1	2	
		Без сопственог погона			3
	V < 100 km/h и/или ограничења а	Са сопственим погоном		4	
		Без сопственог погона			5
Не може се уврстити у воз		Са сопственим погоном		6	
		Без сопственог погона			7
Железничко/друмско возило са сопственим погоном које се може уврстити у воз ^б				8	
Железничко/друмско возило са сопственим погоном које се не може уврстити у воз ^б				9	
Железничко/друмско возило без сопственог погона ^б					0
<p>^а Под ограничењем се мисли на посебан положај у возу (нпр. на крају), обавезна заштитна кола итд.</p> <p>^б Посебни услови у вези са уврштавањем у воз морају се испоштовати.</p>					

(3) Седма и осма цифра јединственог броја возила означавају тип и подтип возила за посебне намене.

(4) Значење седме и осме цифре јединственог броја возила дато је у Прилогу 7 , који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

5. Остале ознаке и натписи

Члан 25.

Остале ознаке и натписи прописани су:

1) за теретна кола у SRPS EN 15877-1;

2) за остала возила у EN 15877-2.

III. ОЗНАЧАВАЊЕ ВОЗОВА

1. Опште одредбе о означавању возова

Начин означавања

Члан 26.

(1) Возови на пругама Републике Србије означавају се арапским бројевима који се састоје од највише пет цифара.

(2) Једним бројем може бити означен само један воз.

(3) На целој релацији (превозном путу) воз се означава само једним бројем.

(4) Број воза формира се тако да се на основу њега може утврдити да ли је воз из међународног или унутрашњег саобраћаја, врста воза, да ли саобраћа целе године или само у сезони, да ли је основни или подељени, релација на којој саобраћа, смер вожње воза и др.

(5) Воз од којег се у одвојној станици одваја део воза који саобраћа на одвојној прузи има на целој релацији исти број, а одвојни воз се означава посебним бројем, почев од одвојне станице.

(6) Воз коме се у прикључној станици додаје део воза има на целој релацији исти број, а прикључни воз се означава посебним бројем од почетне до прикључне станице.

(7) Парови возова за превоз путника означавају се са два суседна одговарајућа броја, тако да је парни број мањи.

(8) Код међународних возова за превоз путника цифра десетице означава релацију саобраћаја и утврђена је објавом UIC 419-1.

(9) Код возова за превоз путника у унутрашњем саобраћају релацију саобраћаја означава:

1) цифра на месту десетице, код возова са троцифреним бројем;

2) цифра на месту стотине, код возова са четвороцифреним бројем.

(10) Код теретних, службених и помоћних возова у унутрашњем саобраћају релација је одређена цифром стотина.

(11) Цифра која одређује релацију саобраћаја возова из унутрашњег саобраћаја одговара броју графикана реда вожње на коме је приказана траса односног воза.

(12) Непарним бројевима означавају се возови који саобраћају на пругама из смера запада и севера у смеру истока и југа, а у супротном смеру возови се означавају парним бројевима.

2. Означавање возова за превоз путника

Означавање возова за превоз путника из међународног саобраћаја

Члан 27.

(1) Возови за превоз путника из међународног саобраћаја означавају се бројевима од 000 до 13499, и то:

- 1) од 000 до 199 - дневни EuroCity (EC) возови;
- 2) од 200 до 299 - ноћни EuroNight (EN) и експресни возови;
- 3) од 300 до 499 - експресни и брзи возови;
- 4) од 500 до 999 - InterCity (IC) возови;
- 5) од 1000 до 1299 - сезонски експресни и брзи возови;
- 6) од 1300 до 1499 - аутовозови;
- 7) од 13000 до 13299 - агенцијски возови;
- 8) од 13300 до 13499 - прикључци агенцијских возова.

(2) Возови по ad-hoc захтеву за превоз путника из међународног саобраћаја означавају се тако да се испред броја основног воза додају допунски бројеви и то:

- 1) број 10 - за воз који саобраћа испред основног воза са истим елементима реда вожње као код основног воза;
- 2) број 11 - за који саобраћа иза основног воза са истим елементима реда вожње као код основног воза;
- 3) број 12 - за воз који саобраћа по различитим елементима реда вожње од основног воза, који се утврђују код увођења воза у саобраћај или се његов ред вожње посебно утврђује код увођења воза у саобраћај.

Означавање возова за превоз путника из унутрашњег саобраћаја

Члан 28.

(1) Возови за превоз путника из унутрашњег саобраћаја означавају се бројевима од 500 до 9999 и то:

- 1) од 500 до 599 - InterCity (IC) возови;
- 2) од 600 до 999 - Inter Regio (IR) возови;
- 3) од 700 до 799 - Regio Express (REx) возови;
- 4) од 2000 до 6999 - Regio возови;
- 5) од 7000 до 9999 - градско-приградски возови.

(2) Подељени возови за превоз путника из унутрашњег саобраћаја означавају се тако да се испред броја основног воза додају допунски бројеви, и то:

- 1) код возова који се означавају са три цифре:
  - (1) број 10 - за подељени воз чији је саобраћај унапред планиран и који саобраћа испред основног воза са истим елементима реда вожње као код основног воза;
  - (2) број 11 - за подељени воз чији је ред вожње унапред планиран и који саобраћа иза основног воза са истим елементима реда вожње као код основног воза;

(3) број 12 - за подељени воз чији саобраћај није унапред планиран и који саобраћа по различитим елементима реда вожње од основног воза, који се утврђују код увођења воза у саобраћај;

(4) број 14 - за подељени воз чији саобраћај је унапред планиран и који саобраћа помоћним превозним путем;

(5) бројеви 15-18 - за подељени воз чији саобраћај није унапред планиран и који саобраћа по различитим елементима реда вожње од основног воза или помоћним превозним путем, што се утврђује приликом увођења воза у саобраћај;

2) код возова који се означавају са четири цифре - додавањем броја 3 испред броја основног воза.

Означавање сезонских возова

Члан 29.

Сезонски возови за превоз путника из унутрашњег саобраћаја означавају се:

- 1) додавањем броја 1 испред троцифреног броја воза;
- 2) додавањем броја 2 испред четвороцифреног броја воза.

3. Означавање теретних возова

Означавање теретних возова из међународног саобраћаја

Члан 30.

(1) Теретни возови из међународног саобраћаја означавају се бројевима од 40000 до 49999, и то:

- 1) од 40000 до 43999 - возови комбинованог саобраћаја;
- 2) од 44000 до 45999 - возови са појединачним колима;
- 3) од 46000 до 46999 - возови са појединачним колима и затворени возови са јединственим товаром (блок возови);
- 4) од 47000 до 49999 - затворени возови са јединственим товаром (блок возови).

(2) За означавање међународних теретних возова користи се и објава Међународне железничке уније UIC 419-2.

Означавање теретних возова из унутрашњег саобраћаја

Члан 31.

(1) Теретни возови из унутрашњег саобраћаја означавају се бројевима од 50000 до 99999, и то:

- 1) од 50000 до 50999 - експресни и брзи теретни возови;
- 2) од 51000 до 52999 - директни теретни возови;
- 3) од 53000 до 54999 - деонички теретни возови;
- 4) од 55000 до 55999 - брзи манипулативни возови;
- 5) од 56000 до 56999 - сабирни и сабирно-манипулативни возови;
- 6) од 57000 до 57999 - кружни и индустријски теретни возови;
- 7) од 58000 до 59999 - теретни возови по ad-hoc захтеву.

(2) Ванредни теретни возови из унутрашњег саобраћаја, чије је увођење у саобраћај условљено оперативним потребама, о чему одлучује управљач инфраструктуре, означавају се тако што се број 5 (прва цифра броја основног воза) замењује бројем 6.

4. Означавање осталих возова

Означавање службених и помоћних возова

Члан 32.

(1) Службени возови и помоћни возови из унутрашњег саобраћаја означавају се бројевима од 70000 до 79999, и то:

- 1) од 70000 до 72999 - локомотивски возови;
- 2) од 73000 до 76999 - возови за потребе управљача инфраструктуре (радни возови, помоћни возови, извидничке локомотиве, снежна гртала и др.);
- 3) од 77000 до 77999 - пробни возови;
- 4) од 78000 до 78999 - празни возови;
- 5) од 79000 до 79999 - службени возови по ad-hoc захтеву.

(2) Ванредни службени и помоћни возови из унутрашњег саобраћаја, чије је увођење у саобраћај условљено оперативним потребама, о чему одлучује управљач инфраструктуре, означавају се тако што се број 7 (прва цифра броја основног воза) замењује бројем 8.

5. Резервни контингент

Члан 33.

Бројеви од 90000 до 99999 су резервни контингент и употребљавају се у случају потребе.

IV. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Престанак важења прописа

Члан 34.

Даном ступања на снагу овог правилника престају да важе Правилник о означавању железничких возила ("Службени гласник РС", број 74/14) и Упутство за означавање возова на пругама ЈЖ ("Службени гласник ЗЈЖ", бр. 12/94, 2/95 и 6/03).

Ступање на снагу

Члан 35.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Број 340-1123/2020

У Београду, 20. октобра 2020. године

Вршилац дужности директора,

Лазар Мосуровић, с.р.

Прилог 1.

Пример за израчунавање контролног броја

основни број	3	3	8	4	4	7	9	6	1	0	0
Фактор множења	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
	6	3	16	4	8	7	18	6	2	0	0

Збир: $6 + 3 + 1 + 6 + 4 + 8 + 7 + 1 + 8 + 6 + 2 + 0 + 0 = 52$

Број јединица овог збира је 2. Допуна до пуне десетице је 8 и то је контролни број.

Основни број постаје јединствени број 33 84 4796 100-8.

Прилог 2.
Бројчане ознаке интероперабилности теретних кола (1. и 2. цифра)

	1. цифра ↓	2. цифра →	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	2. цифра ←	1. цифра ↓
		Ширина колосека	фиксна или променљива	фиксна	променљива	фиксна	променљива	фиксна	променљива	фиксна	променљива	фиксна или променљива	Ширина колосека	
Кола усаглашена са важећим ЈТП Теретна кола или ТСИ Теретна кола укључујући одељак 7.1.2 и све услове Прилога Ц ^(а)	0	са осовинама	Не користи се	теретна кола ^(б)		Не користи се ^(г)						PPV/PPW теретна кола (променљива ширина)	са осовинама	0
	1	са обртним постољима											PPV/PPW теретна кола (фиксна ширина)	са обртним постољима
	2	са осовинама				теретна кола ^(б)						са осовинама		2
	3	са обртним постољима											са обртним постољима	3
Остала теретна кола	4	са осовинама (в)	теретна кола која се користе за одржавање	Остала теретна кола								Теретна кола са посебним ознакама за техничке карактеристике која није одобрена у ЕУ или COTIF државама		са осовинама (в)
	8	са обртним постољима (в)											са обртним постољима (в)	8
	↑ 1. цифра	→ 2. цифра	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	← 2. цифра	↑ 1. цифра

(а) ЈТП Теретна кола А94-02/2.2012 (COTIF) или ТСИ Теретна кола

(б) Укључујући и теретна кола која у складу са претходним прописима носе цифре утврђене у овој табели.

(в) Фиксна или променљива ширина

(г) Осим за теретна кола серије I (кола са контролисаном температуром). Не користи се код одобравања нових теретних кола

У табелама датим у овом прилогу подаци дати у метрима односе се на корисну дужину кола (lv) а подаци дати у тонама одговарају највећој граници товарења (tv) која је наведена у табlici товарних маса посматраних кола.

Словне ознаке подсерија теретних кола, изузев зглобних и вишеделних теретних кола

СЛОВНА СЕРИЈА: Е – ОТВОРЕНА КОЛА СА ВИСОКИМ СТРАНИЦАМА

Односи се на кола		обичног типа, чеоно и бочно превртљива, са равним подом са две осовине: $lv \geq 7,70 \text{ m}$; $25 \text{ t} \leq tv \leq 30 \text{ t}$ са четири осовине: $lv \geq 12 \text{ m}$; $50 \text{ t} \leq tv \leq 60 \text{ t}$ са шест или више осовина: $lv \geq 12 \text{ m}$; $60\text{t} \leq tv \leq 75 \text{ t}$
Словна подсерија	а	са четири осовине
	аа	са шест или више осовина
	с	са поклопцима за истовар на поду кола ^(а)
	к	са две осовине: $tv < 20 \text{ t}$ са четири осовине: $tv < 40 \text{ t}$ са шест или више осовина: $tv < 50 \text{ t}$
	кк	са две осовине: $20 \text{ t} \leq tv < 25 \text{ t}$ са четири осовине: $40 \text{ t} \leq tv < 50 \text{ t}$ са шест или више осовина: $50 \text{ t} \leq tv < 60 \text{ t}$
	l	бочно непревртљива
	ll	без подног поклопца ^(б)
	м	са две осовине: $lv < 7,70 \text{ m}$ са четири или више осовина: $lv < 12 \text{ m}$
	мм	са четири или више осовина: $lv > 12 \text{ m}$ ^(б)
	п	са две осовине: $tv > 30 \text{ t}$ са четири осовине: $tv > 60 \text{ t}$ са шест или више осовина: $tv > 75 \text{ t}$
	о	није превртљив с чела
	р	са кућицом за кочничара ^(б)

^(а) Важи само за отворена кола с високим страницама са равним подом опремљена уређајем који омогућава да се користе или као обична кола са равним дном или за истовар помоћу гравитације одређених терета уз адекватно постављање подних поклопаца.

^(б) Примењује се само на кола са ширином колосека 1.520 mm.

СЛОВНА СЕРИЈА: F – ОТВОРЕНА КОЛА СА ВИСОКИМ СТРАНИЦАМА

Односи се на кола	<p>специјалног типа, са две осовине: $25 t \leq tv \leq 30 t$ са три осовине: $25 t \leq tv \leq 40 t$ са четири осовине: $50 t \leq tv \leq 60 t$ са шест или више осовина: $60 t \leq tv \leq 75 t$</p>
Словна подсерија	a са четири осовине
	aa са шест или више осовина
	b велике запремине са појединачним осовинама (запремине $> 45 m^3$)
	c са гравитационим истоваром, с подешавањем, на изабрану страну, горе ^(a)
	cc са гравитационим истоваром, с подешавањем, на изабрану страну, доле ^(a)
	f погодна за саобраћај са Великом Британијом
	ff погодна за саобраћај са Великом Британијом (искључиво кроз тунел)
	fff погодна за саобраћај са Великом Британијом (искључиво трајектом)
	k са две или три осовине: $tv < 20 t$; са четири осовине: $tv < 40 t$ са шест или више осовина: $tv < 50 t$
	kk са две или са три осовине: $20 t \leq tv < 25 t$ са четири осовине: $40 t \leq tv < 50 t$ са шест или више осовина: $50 t \leq tv < 60 t$
	l са гравитационим истоваром, одједном, истовремено на обе стране, горе ^(a)
	ll са гравитационим истоваром, одједном, истовремено на обе стране, доле ^(a)
	n са две осовине: $tv > 30 t$ са три или више осовина: $tv > 40 t$ са четири осовине: $tv > 60 t$ са шест или више осовина: $tv > 75 t$
	o са гравитационим истоваром, одједном, у средини, горе ^(a)
oo са гравитационим истоваром, одједном, у средини, доле ^(a)	
p са гравитационим истоваром, с подешавањем, у средини, горе ^(a)	
pp са гравитационим истоваром, с подешавањем, у средини, доле ^(a)	
ppp са кућицом за кочничара ^(b)	
^(a) Појам „истовар помоћу гравитације” односи се само на кола која немају раван под и нису чеоно или бочно превртљива.	
^(b) Примењује се само на кола са ширином колосека 1.520 mm.	
Начин истовара тих кола дефинише се комбинацијом следећих карактеристика:	
1) Размештај истоварних отвора:	
- у средини: отвори смештени изнад колосечне осе;	
- са обе стране: отвори с обе стране колосека, изван шина (начин истовара за та кола:	
- истовремено на обе стране ако потпуни истовар кола захтева употребу отвора са обе стране,	
- на изабрану страну ако је потпуни истовар кола могућ употребом отвора на једној страни);	
- високо: доња ивица истоварног отвора (без обзира на померљиви наставак истоварног отвора) налази се најмање 0,700 m изнад горње ивице шине, и омогућава прихватање робе на транспортну траку;	
- ниско: доњи ивица истоварног отвора налази се толико ниско изнад шина да прихватање робе на транспортну траку није могућ;	
2) Темпо истовара:	
- одједном: након што се истоварни отвори отворе за истовар, могу се поново затворити тек након потпуног истовара;	
- са подешавањем: истовар се у сваком тренутку може подесити или чак прекинути.	

СЛОВНА СЕРИЈА: G – ЗАТВОРЕНА КОЛА

Односи се на кола	<p>обичног типа, са најмање 8 отвора за проветравање са две осовине: $9\text{ m} \leq lv < 12\text{ m}$; $25\text{ t} \leq tv \leq 30\text{ t}$ Са четири осовине: $15\text{ m} \leq lv < 18\text{ m}$; $50\text{ t} \leq tv \leq 60\text{ t}$ са шест или више осовина: $15\text{ m} \leq lv < 18\text{ m}$; $60\text{ t} \leq tv \leq 75\text{ t}$</p>	
Словна подсерија	a	са четири осовине
	aa	са шест или више осовина
	b	<p>кола велике запремине: са две осовине: $lv \geq 12\text{ m}$ и корисна запремина $\geq 70\text{ m}^3$ са четири или више осовина: $lv \geq 18\text{ m}$</p>
	bb	са четири осовине: $lv > 18\text{ m}$ ^(a)
	g	за превоз житарица
	h	за превоз воћа и поврћа ^(б)
	k	<p>са две осовине: $tv < 20\text{ t}$ са четири осовине: $tv < 40\text{ t}$ са шест или више осовина: $tv < 50\text{ t}$</p>
	kk	<p>са две осовине: $20\text{ t} \leq tv < 25\text{ t}$ са четири осовине: $40\text{ t} \leq tv < 50\text{ t}$ са шест или више осовина: $50\text{ t} \leq tv < 60\text{ t}$</p>
	l	са мање од осам отвора за проветравање
	ll	са проширеним отворима врата ^(a)
	m	<p>са две осовине: $lv < 9\text{ m}$ са четири или више осовина: $lv < 15\text{ m}$</p>
	n	<p>са две осовине: $tv > 30\text{ t}$ са четири осовине: $tv > 60\text{ t}$ са шест или више осовина: $tv > 75\text{ t}$</p>
	o	са две осовине: $lv < 12\text{ m}$ и корисна запремина $\geq 70\text{ m}^3$
p	са кућицом за кочничара ^(a)	
^(a) Примењује се само на кола са ширином колосека 1.520 mm.		
^(б) Појам „за превоз воћа и поврћа” важи само за кола која имају додатне отворе за проветравање у висини пода кола.		

СЛОВНА СЕРИЈА: Н – ЗАТВОРЕНА КОЛА

Односи се на кола		специјалног типа, са две осовине: $9\text{ m} \leq l_v < 12\text{ m}$; $25\text{ t} \leq t_v \leq 28\text{ t}$ са четири осовине: $15\text{ m} \leq l_v < 18\text{ m}$; $50\text{ t} \leq t_v \leq 60\text{ t}$ са шест или више осовина: $15\text{ m} \leq l_v < 18\text{ m}$; $60\text{ t} \leq t_v \leq 75\text{ t}$
Словна подсерија	a	са четири осовине
	aa	са шест или више осовина
	b	са две осовине: $12\text{ m} \leq l_v \leq 14\text{ m}$ и корисна запремина $\geq 70\text{ m}^3$ ^(a) са четири или више осовина: $18\text{ m} \leq l_v \leq 22\text{ m}$
	bb	са две осовине: $l_v \geq 14\text{ m}$ са четири или више осовина: $l_v \geq 22\text{ m}$
	c	са вратима на чеоним страницама
	cc	са вратима на чеоним страницама и унутрашњим уређењем за превоз аутомобила
	d	са поклопцима на поду кола
	dd	са превртљивим телом ^(б)
	e	са два пода
	ee	са три пода или више
	f	погодна за саобраћај са Великом Британијом ^(a)
	ff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (искључиво кроз тунел)
	fff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (искључиво трајектом) ^(a)
	g	за превоз житарица
	gg	за превоз цемента ^(б)
	h	за превоз воћа и поврћа ^(в)
	hh	за превоз минералног ђубрива ^(в)
	i	са бочним страницама која се отварају или клизају
	ii	са врло чврстим бочним страницама која се отварају или клизају ^(г)
	k	са две осовине: $t_v < 20\text{ t}$, са четири осовине: $t_v < 40\text{ t}$, са шест или више осовина: $t_v < 50\text{ t}$
kk	са две осовине: $20\text{ t} < t_v < 25\text{ t}$, са 4 осовине: $40\text{ t} < t_v < 50\text{ t}$, са шест или више осовина: $50\text{ t} < t_v < 60\text{ t}$	
l	са клизним преградама ^(д)	
ll	са клизним преградама које се могу блокирати ^(д)	
m	са две осовине: $l_v < 9\text{ m}$ са четири или више осовина: $l_v < 15\text{ m}$	
mm	са четири или више осовина: $l_v > 18\text{ m}$ ^(б)	
n	са две осовине: $t_v > 28\text{ t}$, са 4 осовине: $t_v < 60\text{ t}$, са шест или више осовина: $t_v > 75\text{ t}$	
o	са две осовине: $12\text{ m} < l_v < 14\text{ m}$ и корисна запремина $> 70\text{ m}^3$	
p	са кућицом за кочничара ^(б)	
(a)	Двоосовинска кола са словним подсеријама „f”, „fff” могу имати корисну запремину мању од 70 m^3 .	
(б)	Примењује се само на кола са ширином колосека 1.520 mm .	
(в)	Појам „за превоз воћа и поврћа” важи само за кола која имају додатне отворе за проветравање у висини пода кола.	
(г)	Примењује се само на кола са ширином колосека 1.435 mm .	
(д)	Клизне преграде се могу привремено скинути.	

СЛОВНА СЕРИЈА: I – КОЛА СА КОНТРОЛОМ ТЕМПЕРАТУРЕ

Односи се на кола	кола хладњаче, са термалном изолацијом разреда IN, са вентилацијом на моторни погон, са подним решеткама и посудама за лед $\geq 3,5 \text{ m}^3$ са две осовине: $19 \text{ m}^2 \leq$ корисне површине $\leq 22 \text{ m}^2$; $15\text{t} \leq \text{tv} \leq 25\text{t}$ са четири осовине: корисне површине $\geq 39 \text{ m}^2$; $30 \text{ t} \leq \text{tv} \leq 40 \text{ t}$	
Словна подсерија	a	са четири осовине
	b	са две осовине и велике корисне површине: $22 \text{ m}^2 \leq$ корисне површине $\leq 27 \text{ m}^2$
	bb	са две осовине и врло велике корисне површине: $> 27 \text{ m}^2$
	c	са кукама за месо
	d	за превоз рибе
	e	са електричном вентилацијом
	f	погодна за саобраћај са Великом Британијом
	ff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (искључиво кроз тунел)
	fff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (искључиво трајектом)
	g	са расхладним уређајем ^{(a) (б)}
	gg	кола хладњаче, хлађена течним гасом ^(a)
	h	са топлотном изолацијом разреда IR
	i	хлађена расхладним уређајем техничко-пратећих кола ^{(a) (б) (в)}
	ii	техничко-пратећа кола ^{(a) (в)}
	k	са две осовине: $\text{tv} > 15 \text{ t}$, са четири осовине: $\text{tv} < 30 \text{ t}$
	l	изотермичка кола без посуда за лед ^{(a) (r)}
	m	са две осовине: корисне површине $< 19 \text{ m}^2$, са четири осовине: корисне површине $< 39 \text{ m}^2$
	mm	са четири осовине: корисне површине $\geq 39 \text{ m}^2$ ^(д)
n	са две осовине: $\text{tv} > 25 \text{ t}$, са четири осовине; $\text{tv} > 40 \text{ t}$	
o	са посудама за лед (ледењацима) запремине мање од $3,5 \text{ m}^3$ ^(r)	
p	без подних решетки	
<p>^(a) Словна ознака подсерије „l” не ставља се на кола која носе ознаке „g”, „gg”, „i” или „ii”.</p> <p>^(б) Кола која истовремено носе словне ознаке „g” и „i” могу се користити појединачно или у композицији хлађеној расхладним уређајем.</p> <p>^(в) Појам „пратећа техничка кола” односи се истовремено на фабричка кола, радионице (са или без простора за спавање), као и на кола са простором за спавање.</p> <p>^(r) Словна ознака „o” не ставља се на кола који носе словну ознаку „l”.</p> <p>^(д) Примењује се само на кола са ширином колосека 1.520 mm.</p>		
<p>Напомена: Корисна површина кола хладњача одређује се увек с обзиром на коришћење посуда за лед.</p>		

СЛОВНА СЕРИЈА: К – ДВООСОВИНСКА ПЛАТО КОЛА

Односи се на кола		обичног типа, са оборивим ниским страницама и кратким ступцима $lv \geq 12 \text{ m}; 25 \text{ t} \leq tv \leq 30 \text{ t}$
Словна подсерија	b	са дугачким ступцима
	g	опремљена за превоз контејнера ^(a)
	i	са покретним покровом и чврстим чеоним страницама ^(б)
	j	са амортизерима удара
	k	$tv < 20 \text{ t}$
	kk	$20 \text{ t} \leq tv < 25 \text{ t}$
	l	без ступаца
	m	$9 \text{ m} \leq lv < 12 \text{ m}$
	mm	$lv < 9 \text{ m}$
	n	$tv > 30 \text{ t}$
	o	с чврстим бочним страницама
	p	без бочних страница ^(б)
	pp	са покретним бочним страницама
<p>^(a) Словна ознака подсерије „g” може се користити са словном ознаком серије К искључиво за кола обичног типа која су додатно опремљена за превоз контејнера. Кола опремљена искључиво за превоз контејнера морају бити разврстана у серију L.</p> <p>^(б) Словна ознака подсерије „p” не ставља се на кола која носе словну ознаку подсерије „i”.</p>		

СЛОВНА СЕРИЈА: L – ДВООСОВИНСКА ПЛАТО КОЛА

Односи се на кола		специјалног типа, $lv \geq 12m$; $25 t \leq tv \leq 30 t$
Словна подсерија	b	са посебним додацима за осигурање средњих контејнера (pa) ^(a)
	c	са окретном подлогом ^(a)
	d	једноподна, опремљен за превоз моторних возила ^(a)
	e	вишеподна, за превоз моторних возила ^(a)
	f	погодна за саобраћај са Великом Британијом
	ff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (искључиво кроз тунел)
	fff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (искључиво трајектом)
	g	подешена за превоз контејнера (осим pa) ^{(a) (б)}
	h	за превоз котурова лима у хоризонталном положају ^{(a) (в)}
	hh	за превоз котурова лима у вертикалном положају ^{(a) (в)}
	i	са покретним покровом и чврстим чеоним страницама ^(a)
	ii	са врло јаким покретним металним покровом ^(г) и чврстим чеоним страницама ^(a)
	j	са амортизерима удара
	k	$tv < 20t$
	kk	$20t \leq tv < 25t$
	l	без стубаца ^(a)
	m	$9m \leq lv < 12 m$
	mm	$lv < 9m$
n	$tv > 30t$	
p	без бочних страница ^(a)	

^(a) Уписивање словних ознака подсерија „l” или „p” није обавезно за кола која носе словне ознаке подсерија „b”, „c”, „d”, „e”, „g”, „h”, „hh”, „i” или „ii”, али бројчане ознаке увек морају одговарати словним ознакама на колима.

^(б) Кола која искључиво служе за превоз контејнера (осим pa).

^(в) Кола која искључиво служе за превоз котурова лима.

^(г) Примењује се само на кола са ширином колосека 1.435 mm.

СЛОВНА СЕРИЈА: О – МЕШОВИТА ПЛАТО КОЛА И ОТВОРЕНА КОЛА СА
ВИСОКИМ СТРАНИЦАМА

Односи се на кола	<p>обичног типа, са две или три осовине, са оборивим бочним или чеоним страницама и ступцима са две осовине: $lv \geq 12 \text{ m}; 25 \text{ t} \leq tv \leq 30 \text{ t}$ са три осовине: $lv \geq 12 \text{ m}; 25 \text{ t} \leq tv \leq 40 \text{ t}$</p>	
Словна подсерија	a	са три осовине
	f	погодна за саобраћај са Великом Британијом
	ff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (искључиво кроз тунел)
	fff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (искључиво трајектом)
	k	$tv < 20t$
	kk	$20t \leq tv \leq 25t$
	l	без стубаца
	m	$9m \leq lv < 12 \text{ m}$
	mm	$lv < 9m$
	n	са две осовине: $tv > 30 \text{ t}$, са 3 осовине: $tv > 40 \text{ t}$

СЛОВНА СЕРИЈА: R – ПЛАТО КОЛА СА ОБРТНИМ ПОСТОЉИМА

Односи се на кола		обичног типа, са оборивим чеоним страницама и ступцима $18\text{ m} \leq l_v \leq 22\text{ m}; 50\text{ t} \leq t_v \leq 60\text{ t}$
Словна подсерија	b	$l_v \geq 22\text{ m}$
	e	са оборивим бочним страницама
	g	опремљена за превоз контејнера ^(a)
	h	опремљена за превоз котурова лима у хоризонталном положају ^(б)
	hh	опремљена за превоз котурова лима у вертикалном положају ^(б)
	i	са покретним кровом и чврстим чеоним страницама ^(в)
	j	са амортизерима удара
	k	$t_v < 40\text{ t}$
	kk	$40\text{ t} \leq t_v < 50\text{ t}$
	l	без стубаца
	m	$15\text{ m} \leq l_v < 18\text{ m}$
	mm	$l_v < 15\text{ m}$
	n	$t_v > 60\text{ t}$
	o	са чврстим чеоним страницама нижим од 2 m
	oo	са чврстим чеоним страницама високим 2 m или више ^(в)
	p	без оборивих чеоних страница ^(в)
pp	са покретним бочним страницама	
^(a) Словна подсерија „g” може се користити са словном серијом R искључиво за кола обичног типа која су додатно опремљена за превоз контејнера. Кола опремљена искључиво за превоз контејнера морају бити разврстана у серију S.		
^(б) Словна подсерија „h” или „hh” може се користити са словном серијом R искључиво за кола обичног типа која имају само допунски уређај за превоз контејнера. Кола опремљена искључиво за превоз контејнера морају бити разврстана у серију S.		
^(в) Словна подсерија „oo” и/или „p” не ставља се на кола која носе словну ознаку „i”		

СЛОВНА СЕРИЈА: S – ПЛАТО КОЛА СА ОБРТНИМ ПОСТОЉИМА

Односи се на кола	специјалног типа, са четири осовине: $lv \geq 18 \text{ m}; 50 \text{ t} \leq 60 \text{ t}$ са шест или више осовина: $lv \geq 22 \text{ m}; 60 \text{ t} < tv \leq 75 \text{ t}$
Словна подсерија	А са шест осовина (два троосовинска обртна постоља)
	Аа са осам или више осовина
	Ааа са четири осовине (два двоосовинска обртна постоља) ^(a)
	В са посебном сигурносном опремом за средње (ра) контејнере ^(б)
	С са обртном подлогом ^(б)
	D једноподна, опремљена за превоз моторних возила ^{(б)(в)}
	Е вишеподна, за превоз моторних возила ^(б)
	F погодна за саобраћај са Великом Британијом
	Ff погодна за саобраћај са Великом Британијом (искључиво кроз тунел)
	fff погодна за саобраћај са Великом Британијом (искључиво трајектом)
	g опремљена за превоз контејнера, укупне дужине $\leq 60'$ (осим ра) ^{(б)(в)(г)}
	gg опремљена за превоз контејнера укупне дужине $> 60'$ (осим ра) ^{(б)(в)(г)}
	h опремљена за превоз котурова лима у хоризонталном положају ^{(б)(д)}
	hh опремљена за превоз котурова лима у вертикалном положају ^{(б)(д)}
	i са покретним кровом и чврстим чеоним странама ^(б)
	ii са врло јаким покретним металним кровом ^(б) и чврстим чеоним странама ^(б)
	j са амортизерима удара
	k са четири осовине: $tv < 40 \text{ t}$ са шест или више осовина: $tv < 50 \text{ t}$
	kk са четири осовине: $40 \text{ t} \leq tv < 50 \text{ t}$ са шест или више осовина: $50 \text{ t} \leq tv \leq 60 \text{ t}$
	l без стубаца ^(б)
m са четири осовине: $15\text{m} \leq lv < 18\text{m}$; са шест или више осовина: $18 \text{ m} \leq lv \leq 22 \text{ m}$	
mm са четири осовине: $lv < 15 \text{ m}$ са шест или више осовина: $lv < 18 \text{ m}$	
mmm са четири осовине: $lv \geq 22 \text{ m}$ ^(a)	
n са четири осовине: $tv > 60 \text{ t}$ са шест или више осовина: $tv > 75 \text{ t}$	
p без страница ^(б)	

- ^(a) Примењује се само на кола са ширином колосека 1.520 mm.
- ^(b) Уписивање словних ознака подсерије „l” или „p” није обавезно за кола која носе словне ознаке подсерија „b”, „c”, „d”, „e”, „g”, „gg”, „h”, „hh”, „i” или „ii”, али бројчане ознаке увек морају одговарати словним ознакама на колима.
- ^(b) Теретна кола која се осим за превоз контејнера и изменљивих судова користе и за превоз возила означавају се словом подсерија „g” или „gg” и словом подсерије „d”.
- ^(r) Кола која искључиво служе за превоз контејнера или за превоз изменљивих судова опремљених жљебовима за захватање.
- ^(d) Кола која искључиво служе за превоз котурова лима.
- ^(b) Примењује се само на кола са ширином колосека 1.435 mm.

СЛОВНА СЕРИЈА: Т – КОЛА СА КРОВОМ КОЈИ СЕ ОТВАРА

Односи се на кола		са две осовине: $9\text{ m} \leq lv < 12\text{ m}$; $25\text{ t} \leq tv \leq 30\text{ t}$ са четири осовине: $15\text{ m} \leq lv < 18\text{ m}$; $50\text{ t} \leq tv \leq 60\text{ t}$ са шест или више осовина: $15\text{ m} \leq lv < 18\text{ m}$; $60\text{ t} \leq tv \leq 75\text{ t}$
Словна подсерија	a	са четири осовине
	aa	са шест или више осовина
	b	кола велике запремине: са две осовине: $lv \geq 12\text{ m}$ са четири или више осовина: $lv \geq 18\text{ m}$ ^{(a) (б)}
	c	са вратима на чеоним страницама
	d	са гравитационим истоваром са подешавањем, по избору са обе стране, горе ^{(a) (б) (в)}
	dd	са гравитационим истоваром са подешавањем, по избору са обе стране, доле ^{(a) (б) (в)}
	e	са висином слободног отвора врата већом од $1,90\text{ m}$ ^{(a) (б) (в)}
	f	погодна за саобраћај са Великом Британијом
	ff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (искључиво кроз тунел)
	fff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (искључиво трајектом)
	g	за превоз житарица
	h	опремљена за превоз котурова лима у хоризонталном положају
	hh	опремљена за превоз котурова лима у вертикалном положају
	i	са бочним страницама које се отварају ^(a)
	j	са амортизерима удара
	k	са две осовине: $tv < 20\text{ t}$ са четири осовине: $tv < 40\text{ t}$; са шест или више осовина: $tv < 50\text{ t}$
	kk	са две осовине: $20\text{ t} \leq tv < 25$ са четири осовине: $40\text{ t} \leq tv < 50\text{ t}$ са шест или више осовина: $50\text{ t} \leq tv \leq 60\text{ t}$
	l	са гравитационим истоваром, без подешавања, једновремено са обе стране, горе ^{(a) (б) (в)}
	ll	са гравитационим истоваром, без подешавања, једновремено са обе стране, доле ^{(a) (б) (в)}
	m	са две осовине: $lv < 9\text{ m}$ са четири или више осовина: $lv < 15\text{ m}$ ^(б)
n	са две осовине: $tv > 30\text{ t}$ са четири осовине: $tv > 60\text{ t}$ са шест или више осовина: $tv > 75\text{ t}$	
o	са гравитационим истоваром без подешавања, у средини, горе ^{(a) (б) (в)}	
oo	са гравитационим истоваром без подешавања, у средини, доле ^{(a) (б) (в)}	
p	са гравитационим истоваром са подешавањем, у средини, горе ^{(a) (б) (в)}	
pp	са гравитационим истоваром са подешавањем, у средини, доле ^{(a) (б) (в)}	
^(a) Слово подсерије „e”:		
– је необавезно на колима која носе слово подсерије „b” (али бројчане ознаке увек морају одговарати словним ознакама на колима);		

– не ставља се на теретна кола која носе слова подсерије „d”, „dd”, „i”, „l”, „ll”, „o”, „oo”, „p” или „pp”.

^(б) Слово подсерије „b” и „m” не ставља се на теретна кола која носе словне ознаке подсерија „d”, „dd”, „l”, „ll”, „o”, „oo”, „p” или „pp”.

^(в) Кола са гравитационим истоваром серије Т имају кров који се може отворати, а који у отвореном стању ослобађа сандук кола на целој дужини. Ова кола немају раван под и не могу се киповати ни са бочне ни са чеоне стране.

Начин истовара ових кола одређен је комбинацијом следећих карактеристика:

1) Размештај истоварних отвора:

- у средини: отвори су изнад осе колосека;
- са обе стране: отвори су на обема странама колосека ван шина (за ова кола начин истовара је следећи:
  - истовремено: са обе стране када потпун истовар кола захтева активирање отвора на обема странама,
  - наизменично: када је потпун истовар кола омогућен активирањем отвора само са једне стране);
- високо постављен: доња ивица отвора за истовар (не узимајући у обзир покретљиве уређаје који се могу продужити) налази се бар 0,700 m изнад горње ивице шине и омогућује примену транспортне траке за прихватање робе;
  - ниско постављен: положај доње ивице отвора за истовар не омогућава примену транспортне траке за прихватање робе;

2) Темпо истовара:

- одједном: отвори се могу поново затворити тек после потпуног истовара;
- са подешавањем: истовар се може у свако време подешавати или чак и прекинути.

СЛОВНА СЕРИЈА: U – СПЕЦИЈАЛНА КОЛА

Односи се на кола		која не спадају у серије F, H, L, S или Z са две осовине: $25 t \leq tv \leq 30 t$ са три осовине: $25 t \leq tv \leq 40 t$ са четири осовине: $50 t \leq tv \leq 60 t$
		са шест или више осовина: $60 t \leq tv \leq 75 t$
Словна подсерија	a	са четири осовине
	aa	са шест или више осовина
	c	са истоваром под притиском
	d	са гравитационим истоваром са подешавањем, са обе стране по избору, горе ^(a)
	dd	са гравитационим истоваром са подешавањем, са обе стране по избору, доле ^(a)
	f	погодна за саобраћај са Великом Британијом
	ff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (искључиво кроз тунел)
	fff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (искључиво трајектом)
	g	за превоз житарица
	i	опремљена за превоз предмета који би прекорачили товарни профил ако би се товарили на кола обичног типа ^(б) ^(в)
	k	са две или три осовине: $tv < 20 t$
		са четири осовине: $tv < 40 t$
		са шест или више осовина: $tv < 50 t$
	kk	са две или три осовине: $20 t \leq tv \leq 25 t$
		са четири осовине: $40 t \leq tv \leq 50 t$ са шест или више осовина: $50 t \leq tv \leq 60 t$
	l	са гравитационим истоваром без подешавања, једновремено са обе стране, горе ^(a)
	ll	са гравитационим истоваром без подешавања, једновремено са обе стране, доле ^(a)
n	са две осовине: $tv > 30 t$	
	са три осовине: $tv > 40 t$	
	са четири осовине: $tv > 60 t$	
	са шест или више осовина: $tv > 75 t$ ^(в)	
o	са гравитационим истоваром без подешавања, у средини, горе ^(a)	
oo	са гравитационим истоваром без подешавања, у средини, доле ^(a)	
p	са гравитационим истоваром са подешавањем, у средини, горе ^(a)	
pp	са гравитационим истоваром са подешавањем, у средини, доле ^(a)	
<p>^(a) Кола са гравитационим истоваром серије U су затворена кола у које се терет може утоваривати само одозго кроз један или више отвора чија је укупна дужина мања од дужине тела тих кола. Та кола немају раван под нити их је могуће превртати са чела или са бока.</p> <p>^(б) То су нарочито:</p> <ul style="list-style-type: none"> – кола са спуштеним подом; – кола са средишним удубљењем; – кола са стално опремљеним дијагоналним ослонцима. <p>^(в) Словна ознака подсерије „n” не ставља се на кола која носе словне ознаке подсерије „i”.</p>		

Начин истовара тих кола дефинише се комбинацијом следећих карактеристика:

1) Размештај истоварних отвора:

- у средини: отвори су изнад осе колосека;

- са обе стране: отвори су на обема странама колосека ван шина

(за ова кола начин истовара је следећи:

- истовремено: са обе стране када потпун истовар кола захтева активирање отвора на обема странама,

- наизменично: када је потпун истовар кола омогућен активирањем отвора само са једне стране);

- високо постављен: доња ивица отвора за истовар (не узимајући у обзир покретљиве уређаје који се могу продужити) налази се бар 0,700 m изнад горње ивице шине и омогућује примену транспортне траке за прихватање робе;

- ниско постављен: положај доње ивице отвора за истовар не омогућава примену транспортне траке за прихватање робе;

2) Темпо истовара:

- одједном: отвори се могу поново затворити тек после потпуног истовара;

- са подешавањем: истовар се може у свако време подешавати или чак и прекинути.

СЛОВНА СЕРИЈА: Z – ЦИСТЕРНЕ

Односи се на кола	<p>са металним судовима, за превоз течних или гасовитих производа са две осовине: $25\text{ t} < l_v < 30\text{ t}$ са три осовине: $25\text{ t} < t_v < 40\text{ t}$ са четири осовине: $50\text{ t} < t_v < 60\text{ t}$ са шест или више осовина: $60\text{ t} < t_v < 75\text{ t}$</p>																																
Словна подсерија	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="376 582 484 623">a</td> <td data-bbox="484 582 1440 623">са четири осовине</td> </tr> <tr> <td data-bbox="376 623 484 665">aa</td> <td data-bbox="484 623 1440 665">са шест или више осовина</td> </tr> <tr> <td data-bbox="376 665 484 706">b</td> <td data-bbox="484 665 1440 706">за превоз нафтних деривата ^(a)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="376 706 484 747">c</td> <td data-bbox="484 706 1440 747">са истоваром под притиском ^(б)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="376 747 484 789">d</td> <td data-bbox="484 747 1440 789">за превоз прехранбених и хемијских производа ^(a)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="376 789 484 830">e</td> <td data-bbox="484 789 1440 830">са уређајима за загревање</td> </tr> <tr> <td data-bbox="376 830 484 872">f</td> <td data-bbox="484 830 1440 872">погодна за саобраћај са Великом Британијом</td> </tr> <tr> <td data-bbox="376 872 484 913">ff</td> <td data-bbox="484 872 1440 913">погодна за саобраћај са Великом Британијом (искључиво кроз тунел)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="376 913 484 955">fff</td> <td data-bbox="484 913 1440 955">погодна за саобраћај са Великом Британијом (искључиво трајектом)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="376 955 484 1027">g</td> <td data-bbox="484 955 1440 1027">за превоз компримираних гасова, претворених у течно стање или растворених под притиском ^(б)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="376 1027 484 1069">i</td> <td data-bbox="484 1027 1440 1069">са судовима од неметала</td> </tr> <tr> <td data-bbox="376 1069 484 1110">j</td> <td data-bbox="484 1069 1440 1110">са амортизационим уређајем</td> </tr> <tr> <td data-bbox="376 1110 484 1224">k</td> <td data-bbox="484 1110 1440 1224">са две или три осовине: $t_v < 20\text{ t}$ са четири осовине: $t_v < 40\text{ t}$ са шест или више осовина: $t_v < 50\text{ t}$</td> </tr> <tr> <td data-bbox="376 1224 484 1338">kk</td> <td data-bbox="484 1224 1440 1338">са две или три осовине: $20\text{ t} < t_v < 25\text{ t}$ са четири осовине: $40\text{ t} < t_v < 50\text{ t}$ са шест или више осовина: $50\text{ t} < t_v < 60\text{ t}$</td> </tr> <tr> <td data-bbox="376 1338 484 1483">n</td> <td data-bbox="484 1338 1440 1483">са две осовине: $t_v > 30\text{ t}$ са три осовине: $t_v > 40\text{ t}$ са четири осовине $t_v > 60\text{ t}$ са шест или више осовина: $t_v > 75\text{ t}$</td> </tr> <tr> <td data-bbox="376 1483 484 1560">p</td> <td data-bbox="484 1483 1440 1560">са кућицом за кочничара ^(a)</td> </tr> </table>	a	са четири осовине	aa	са шест или више осовина	b	за превоз нафтних деривата ^(a)	c	са истоваром под притиском ^(б)	d	за превоз прехранбених и хемијских производа ^(a)	e	са уређајима за загревање	f	погодна за саобраћај са Великом Британијом	ff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (искључиво кроз тунел)	fff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (искључиво трајектом)	g	за превоз компримираних гасова, претворених у течно стање или растворених под притиском ^(б)	i	са судовима од неметала	j	са амортизационим уређајем	k	са две или три осовине: $t_v < 20\text{ t}$ са четири осовине: $t_v < 40\text{ t}$ са шест или више осовина: $t_v < 50\text{ t}$	kk	са две или три осовине: $20\text{ t} < t_v < 25\text{ t}$ са четири осовине: $40\text{ t} < t_v < 50\text{ t}$ са шест или више осовина: $50\text{ t} < t_v < 60\text{ t}$	n	са две осовине: $t_v > 30\text{ t}$ са три осовине: $t_v > 40\text{ t}$ са четири осовине $t_v > 60\text{ t}$ са шест или више осовина: $t_v > 75\text{ t}$	p	са кућицом за кочничара ^(a)
a	са четири осовине																																
aa	са шест или више осовина																																
b	за превоз нафтних деривата ^(a)																																
c	са истоваром под притиском ^(б)																																
d	за превоз прехранбених и хемијских производа ^(a)																																
e	са уређајима за загревање																																
f	погодна за саобраћај са Великом Британијом																																
ff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (искључиво кроз тунел)																																
fff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (искључиво трајектом)																																
g	за превоз компримираних гасова, претворених у течно стање или растворених под притиском ^(б)																																
i	са судовима од неметала																																
j	са амортизационим уређајем																																
k	са две или три осовине: $t_v < 20\text{ t}$ са четири осовине: $t_v < 40\text{ t}$ са шест или више осовина: $t_v < 50\text{ t}$																																
kk	са две или три осовине: $20\text{ t} < t_v < 25\text{ t}$ са четири осовине: $40\text{ t} < t_v < 50\text{ t}$ са шест или више осовина: $50\text{ t} < t_v < 60\text{ t}$																																
n	са две осовине: $t_v > 30\text{ t}$ са три осовине: $t_v > 40\text{ t}$ са четири осовине $t_v > 60\text{ t}$ са шест или више осовина: $t_v > 75\text{ t}$																																
p	са кућицом за кочничара ^(a)																																
^(a)	Примењује се само на кола са ширином колосека 1.520 mm.																																
^(б)	Словна подсерија „с” не ставља се на кола која носе слово подсерије „g”.																																

СЛОВНЕ ОЗНАКЕ ЗА ПОДСЕРИЈЕ ЗГЛОБНИХ И
ВИШЕДЕЛНИХ ТЕРЕТНИХ КОЛА

СЛОВНА СЕРИЈА: F – ОТВОРЕНА КОЛА СА ВИСОКИМ СТРАНИЦАМА

Односи се на кола		зглобна или вишеделна кола са осовинама, са две јединице $22\text{ m} \leq l_v < 27\text{ m}$
Словна подсерија	a	са обртним постољима
	c	са гравитационим истоваром са подешавањем, по избору са обе стране, горе ^(a)
	cc	са гравитационим истоваром са подешавањем по избору са обе стране, доле ^(a)
	e	са три јединице
	ee	са четири или више јединица
	f	погодна за саобраћај са Великом Британијом
	ff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (само кроз тунел)
	fff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (само железничким трајектом)
	l	са гравитационим истоваром без подешавања, једновремено са обе стране, горе ^(a)
	ll	са гравитационим истоваром без подешавања, једновремено са обе стране, доле ^(a)
	m	са две јединице: $l_v \geq 27\text{ m}$
	mm	са две јединице: $l_v < 22\text{ m}$
	o	са гравитационим истоваром, без подешавања, у средини, горе ^(a)
	oo	са гравитационим истоваром, без подешавања, у средини, доле ^(a)
	p	са гравитационим истоваром, са подешавањем, у средини, горе ^(a)
	pp	са гравитационим истоваром, са подешавањем, у средини, доле ^(a)
r	зглобна кола	
rr	вишеделна кола	
<p>^(a) Кола са гравитационим истоваром серије F су отворена кола, која немају раван под и не могу се киповати нити чеоно нити бочно.</p> <p>Начин истовара ових кола одређен је комбинацијом следећих карактеристика:</p> <p>1) Размештај истоварних отвора:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у средини: отвори су изнад осе колосека; – са обе стране: отвори су на обема странама колосека ван шина (за ова кола начин истовара је следећи: <ul style="list-style-type: none"> – истовремено: са обе стране када потпун истовар кола захтева активирање отвора на обема странама, – наизменично: када је потпун истовар кола омогућен активирањем отвора само са једне стране; – високо постављен: доња ивица отвора за истовар (не узимајући у обзир покретљиве уређаје који се могу продужити) налази се бар 0,700 m изнад горње ивице шине и омогућује примену транспортне траке за прихватање робе; – ниско постављен: положај доње ивице отвора за истовар не омогућава примену транспортне траке за прихватање робе; <p>2) Темпо истовара:</p> <ul style="list-style-type: none"> – одједном: отвори се могу поново затворити тек после потпуног истовара; – са подешавањем: истовар се може у свако време подешавати или чак и прекинути. 		

СЛОВНА СЕРИЈА: Н – ЗАТВОРЕНА КОЛА

Односи се на кола	зглобна или вишеделна кола са осовинама, са две јединице $22\text{ m} \leq l_v < 27\text{ m}$	
Словна подсерија	a	са обртним постољима
	c	са вратима на чеоним страницама
	cc	са вратима на чеоним страницама и унутрашњим уређајем за превоз моторних возила
	d	са заклопцима на поду кола
	e	са три јединице
	ee	са четири или више јединица
	f	погодна за саобраћај са Великом Британијом
	ff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (само кроз тунел)
	fff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (само трајектом)
	g	за превоз житарица
	h	за превоз воћа и поврћа ^(a)
	i	са бочним страницама које се отварају или клизају
	ii	са врло чврстим бочним страницама која се отварају или клизају ^(б)
	l	са покретним преградама ^(в)
	ll	са покретним преградама које се могу блокирати ^(в)
	m	са две јединице: $l_v \geq 27\text{ m}$
	mm	са две јединице: $l_v < 22\text{ m}$
	r	зглобна кола
rr	вишеделна кола	
(a) ЋИРИЛИЦА	Појам „за превоз воћа и поврћа” важи само за теретна кола која имају додатне отворе за	
	проветравање у висини пода кола..	
	(б) Примењује се само на кола са ширином колосека од 1.435 mm.	
(в)	Покретне преграде могу се привремено скинути.	

СЛОВНА СЕРИЈА: I – КОЛА СА КОНТРОЛОМ ТЕМПЕРАТУРЕ

Односи се на кола	кола хладњаче, са термоизолацијом класе IN, са моторном вентилацијом, подним решеткама и посудама за лед $\geq 3,5 \text{ m}^3$ зглобна кола или вишеделна кола са осовинама, са две јединице $22 \text{ m} \leq l_v < 27 \text{ m}$	
Словна подсерија	A	са обртним постољима
	C	са кукама за месо
	D	за превоз морске рибе
	E	са електричном вентилацијом
	ee	са четири јединице или више њих
	F	погодна за саобраћај са Великом Британијом
	Ff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (само кроз тунел)
	fff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (само железничким трајектом)
	G	машинска кола хладњаче ^(a)
	gg	кола хладњаче, хлађена течним гасом ^(a)
	H	са термоизолацијом класе IR
	I	хлађена расхладним уређајем пратећих техничких кола ^{(a) (б)}
	Ii	пратећа техничка кола ^{(a) (б)}
	I	изотермичка кола без ледењака ^{(a) (в)}
	M	са две јединице: $l_v \geq 27 \text{ m}$
	mm	са две јединице: $l_v < 22 \text{ m}$
	O	са посудама за лед мањим од $3,5 \text{ m}^3$ ^(в)
	oo	са три јединице
P	без подних решетака	
R	зглобна кола	
Rr	вишеделна кола	
^(a) Слово подсерије „I” не ставља се на кола која носе словне подсерије „g”, „gg”, „i” или „ii”.		
^(б) Појам „пратећа техничка кола” односи се истовремено на фабричка кола, радионице (са или без простора за спавање), као и на кола са простором за спавање.		
^(в) Слово подсерије „o” не ставља се на кола која носе слово подсерије „I”.		

СЛОВНА СЕРИЈА L – ПЛАТО КОЛА СА НЕЗАВИСНИМ ОСОВИНАМА

Односи се на кола		зглобна кола или вишеделна кола са две јединице $22\text{ m} \leq lv < 27\text{ m}$
Словна подсерија	a	зглобна кола
	aa	вишеделна кола
	b	са посебном опремом за осигурање средњих (ра) контејнера ^(a)
	c	са окретним подлогама ^(a)
	d	без спратова за превоз моторних возила ^(a)
	e	са спратовима за превоз моторних возила ^(a)
	f	погодна за саобраћај са Великом Британијом
	ff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (само кроз тунел)
	fff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (само железничким трајектом)
	g	прилагођена за превоз контејнера ^{(a) (б)}
	h	подешена за превоз котурова лима у хоризонталном положају ^{(a) (в)}
	hh	подешена за превоз котурова лима у вертикалном положају ^{(a) (в)}
	i	са покретним покровом и чврстим чеоним страницама ^(a)
	ii	са врло чврстим покретним металним покровом ^(г) и чврстим чеоним страницама ^(a)
	j	са амортизерима удара
	l	без стубаца ^(a)
	m	са две јединице: $18\text{ m} \leq lv < 22\text{ m}$
	mm	са две јединице: $lv < 18\text{ m}$
	o	са три јединице
oo	са четири или више јединица	
p	без бочних страница ^(a)	
r	са две јединице: $lv \geq 27\text{ m}$	

^(a) На теретним колима која носе слова подсерија: „b”, „c”, „d”, „e”, „g”, „h”, „hh”, „i” или „ii” стављање слова подсерије „l” или „p” је необавезно, али бројчано обележавање мора увек да одговара обележавању словима која се налазе на колима.

^(б) Теретна кола која у начелу служе искључиво за превоз контејнера (осим ра).

^(в) Теретна кола која у начелу служе искључиво за превоз котурова лима.

^(г) Примењује се само на кола са ширином колосека од 1.435 mm.

СЛОВНА СЕРИЈА: S – ПЛАТО КОЛА СА ОБРТНИМ ПОСТОЉИМА

Односи се на кола		зглобна кола или вишеделна кола са две јединице $22\text{ m} \leq l_v < 27\text{ m}$
Словна подсерија	b	кола носачи за средње (ра) контејнере ^(а)
	c	са окретним подлогама ^(а)
	d	без спратова за превоз моторних возила ^{(а) (б)}
	e	са спратовима за превоз моторних возила ^(а)
	f	погодна за саобраћај са Великом Британијом
	ff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (само кроз тунел)
	fff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (само железничким трајектом)
	g	прилагођена за превоз контејнера укупне товарне дужине $\leq 60'$ (осим средњих контејнера) ^{(а) (б) (в)}
	gg	прилагођена за превоз контејнера укупне товарне дужине $> 60'$ (осим средњих контејнера) ^{(а) (б) (в)}
	h	за превоз котурова лима у хоризонталном положају ^{(а) (г)}
	hh	за превоз котурова лима у вертикалном положају ^{(а) (г)}
	i	са покретним покровом и чврстим чеоним страницама ^(а)
	ii	са врло чврстим покретним металним покровом ^(а) и чврстим чеоним страницама ^(д)
	j	са амортизерима удара
	l	без стубаца ^(а)
	m	са две јединице: $l_v \geq 27\text{ m}$
	mm	са две јединице: $l_v < 22\text{ m}$
	o	са три јединице
	oo	са четири или више јединица
	p	без бочних страница ^(а)
r	зглобна кола	
rr	вишеделна кола	

(а) На теретним колима која носе слова подсерије „b”, „c”, „d”, „e”, „g”, „gg”, „h”, „hh”, „i” или „ii” нису обавезна слова подсерија „l” или „p”, али бројчано обележавање мора увек да одговара обележавању словима која се налазе на колима.

(б) Теретна кола која се осим за превоз контејнера и изменљивих судова користе и за превоз возила означавају се словом подсерија „g” или „gg” и словом подсерије „d”.

(в) Теретна кола која се користе искључиво за превоз контејнера или за превоз изменљивих судова опремљених жљебовима за захватање.

(г) Теретна кола која служе искључиво за превоз котурова лима.

(д) Примењује се само на теретна кола са ширином колосека од 1.435 mm.

СЛОВНА СЕРИЈА: Т – КОЛА СА ПОКРЕТНИМ КРОВОМ

Односи се на кола	зглобна кола или вишеделна кола са осовинама, са две јединице $22\text{ m} \leq l_v < 27\text{ m}$	
	A	са обртним постољима
	B	са висином слободног отвора врата $> 1,90\text{ m}$ ^(a)
	C	са вратима на чеоним странама
Словна подсерија	D	са гравитационим истоваром са подешавањем, по избору са обе стране, горе ^(б)
	Dd	са гравитационим истоваром са подешавањем, по избору са обе стране, доле ^{(a)(б)}
	E	са три јединице
	Ee	са четири или више јединица
	F	погодна за саобраћај са Великом Британијом
	Ff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (само кроз тунел)
	Fff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (само железничким трајектом)
	G	за превоз житарица
	H	опремљена за превоз котурова лима у хоризонталном положају
	Hh	опремљена за превоз котурова лима у вертикалном положају
	I	са бочним странама које се отварају (a)
	J	са амортизерима удара
	I	гравитациони истовар без подешавања, једновремено са обе стране, горе ^{(a)(б)}
	II	гравитациони истовар без подешавања, једновремено са обе стране, доле ^{(a)(б)}
	M	са две јединице: $l_v \geq 27\text{ m}$
	mm	са две јединице: $l_v < 22\text{ m}$
	O	са гравитационим истоваром без подешавања, у средини, горе ^{(a)(б)}
	Oo	са гравитационим истоваром без подешавања, у средини, доле ^{(a)(б)}
P	са гравитационим истоваром са подешавањем, у средини, горе ^{(a)(б)}	
Pp	са гравитационим истоваром са подешавањем, у средини, доле ^{(a)(б)}	
R	зглобна кола	
Rr	вишеделна кола	

(a) На колима која носе слово подсерије „d”, „dd”, „i”, „l”, „ll”, „o”, „oo”, „p” или „pp” не ставља се слово подсерије „b”.

(б) Кола са гравитационим истоваром серије Т имају кров који се може отворати, а који у отвореном стању ослобађа сандук кола на целој дужини. Ова кола немају раван под и не могу се киповати ни са бочне ни са чеоне стране.

Начин истовара ових кола одређен је комбинацијом следећих карактеристика:

1) Размештај истоварних отвора:

– у средини: отвори су изнад осе колосека;

– са обе стране: отвори су на обема странама колосека ван шина
(за ова кола начин истовара је следећи:

– истовремено: са обе стране када потпун истовар кола захтева активирање отвора на обема странама;

– наизменично: када је потпун истовар кола омогућен активирањем отвора само са једне стране);

– високо постављен: доња ивица отвора за истовар (не узимајући у обзир покретљиве уређаје који се могу продужити) налази се бар $0,700\text{ m}$ изнад горње ивице шине и омогућује примену транспортне траке за прихватање робе;

– ниско постављен: положај доње ивице отвора за истовар не омогућава примену транспортне траке

за прихватање робе;
2) Темпо истовара:
– одједном: отвори се могу поново затворити тек после потпуног истовара;
– са подешавањем: истовар се може у свако време подешавати или чак и прекинути.

СЛОВНА СЕРИЈА: U – СПЕЦИЈАЛНА КОЛА

Односи се на кола	зглобна кола или вишеделна кола са осовинама, са две јединице $22\text{ m} \leq lv < 27\text{ m}$	
Словна подсерија	A	са обртним постољима
	E	са три јединице
	Ee	са четири или више јединица
	C	са истоваром под притиском
	D	са гравитационим истоваром са подешавањем, по избору са обе стране, горе ^(a)
	Dd	са гравитационим истоваром са подешавањем, по избору са обе стране, доле ^{(a)(б)}
	F	погодна за саобраћај са Великом Британијом
	Ff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (само кроз тунел)
	Fff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (само железничким трајектом)
	G	за превоз житарица
	I	опремљена за превоз предмета који би прекорачили товарни профил ако би се товарили на кола обичног типа ^(б)
	I	са гравитационим истоваром без подешавања, једновремено са обе стране, горе ^(a)
	Ii	са гравитационим истоваром без подешавања, једновремено са обе стране, доле ^(a)
	M	са две јединице: $lv \geq 27\text{ m}$
	Mm	са две јединице: $lv < 22\text{ m}$
	O	са гравитационим истоваром без подешавања, у средини, горе ^(a)
	Oo	са гравитационим истоваром без подешавања, у средини, доле ^{(a)(б)}
	P	са гравитационим истоваром са подешавањем, у средини, горе ^(a)
	Pp	са гравитационим истоваром са подешавањем, у средини, доле ^(a)
	R	зглобна кола
Rr	вишеделна кола	

^(a) Кола са гравитационим истоваром серије U су затворена кола у које се терет може утоваривати само одозго кроз један или више отвора чија је укупна дужина мања од дужине тела тих кола. Та кола немају раван под нити их је могуће превртати са чела или са бока.

^(б) То су нарочито:

- кола са спуштеним подом;
- кола са средишњим удубљењем;
- кола стално опремљена са дијагоналним ослонцима.

Начин истовара ових кола одређен је комбиновањем следећих карактеристика:

1) Размештај истоварних отвора:

- у средини: отвори су изнад осе колосека;
- са обе стране: отвори су на обема странама колосека ван шина
(за ова кола начин истовара је следећи:
  - истовремено: са обе стране када потпун истовар кола захтева активирање отвора на обема странама,
  - наизменично: када је потпун истовар кола омогућен активирањем отвора само са једне стране);
- високо постављен: доња ивица отвора за истовар (не узимајући у обзир покретљиве уређаје који се могу продужити) налази се бар 0,700 m изнад горње ивице шине и омогућује примену транспортне траке за прихватање робе;
- ниско постављен: положај доње ивице отвора за истовар не омогућава примену транспортне траке за прихватање робе;

2) Темпо истовара:

- одједном: отвори се могу поново затворити тек после потпуног истовара;
- са подешавањем: истовар се може у свако време подешавати или чак и прекинути.

СЛОВНА СЕРИЈА: Z – ЦИСТЕРНЕ

Односи се на кола	са металним судовима, за превоз течних или гасовитих производа зглобна кола или вишеделна кола са осовинама, са две јединице $22\text{ m} \leq l_v < 27\text{ m}$	
Словна подсерија	a	са обртним постољима
	c	са истоваром под притиском ^(a)
	e	са уређајем за загревањем
	f	погодна за саобраћај са Великом Британијом
	ff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (само кроз тунел)
	fff	погодна за саобраћај са Великом Британијом (само железничким трајектом)
	g	за превоз компримираних гасова, претворених у течно стање или растворених под притиском ^(a)
	i	са судовима од неметала
	j	са амортизационим уређајем
	m	са две јединице: $l_v \geq 27\text{ m}$
	mm	са две јединице: $l_v < 22\text{ m}$
	o	са три јединице
	oo	са четири јединице или више њих
	r	зглобна кола
rr	вишеделна кола	
^(a) Слово подсерије „c” не ставља се на кола која носе слово подсерије „g”.		

Бројчане ознаке за способност употребе путничких кола у међународном саобраћају (1. и 2. цифра)

→ 2. цифра 1. цифра ↓	Унутрашњи саобраћај	TEN ^(a) и/или COTIF ^(b) и/или PPV/PPW				Унутрашњи или међународни саобраћај према посебном споразуму	TEN ^(a) и/или COTIF ^(b)	PPV/PPW			
		0	1	2	3			4	5	6	7
5	Возила за унутрашњи саобраћај	Возила са фиксном ширином колосека, не-климатизована (укључујући кола за превоз путничких аутомобила)	Возила с променљивом ширином колосека (1435/1520), не климатизована	Не користи се	Не користи се	Возила с променљивом ширином колосека (1435/1668), не климатизована	Музејска возила	Не користи се (в)	Возила с фиксном ширином колосека	Возила с променљивом ширином колосека (1435/1520) којима се може заменити обртно постоље	Возила са фиксном ширином колосека (1435/1520) којима се могу подешавати осовине
6	Сервисна возила	Возила са фиксном ширином колосека, климатизована	Возила с променљивом ширином колосека (1435/1520), климатизована	Сервисна Возила	Не користи се	Возила с променљивом ширином колосека (1435/1668), климатизована	Кола за превоз путничких аутомобила	Не користи се (в)	Не користи се	Не користи се	Не користи се
7	Климатизована и заптивена возила	Не користи се	Не користи се	Заптивена возила са фиксном ширином колосека, климатизована	Не користи се	Не користи се	Остала возила	Не користи се	Не користи се	Не користи се	Не користи се

(а) Усклађеност с важећим ЈТП/ТСИ, види члан 7.

(б) Укључујући возила која у складу с постојећим прописима (нпр. RIC) носе цифре утврђене у овој табели. COTIF: возило усклађено с прописом COTIF који важи у тренутку одобравања возила

(в) Осим за путничка кола са фиксном ширином колосека (56) и променљивом ширином колосека (66) која су већ одобрена. Не користи се за нова возила.

Бројчане ознаке експлоатационих карактеристика путничких кола (5. и 6. цифра)

	6. цифра → 5. цифра ↓	0	1	2	3	4
Резервисано	0	Резервисано	Резервисано	Резервисано	Резервисано	Резервисано
Возила са седиштима 1. разреда	1	10 одељака уз бочни ходник или одговарајући отворени салонски простор са средишњим пролазом	> 11 одељака уз бочни ходник или одговарајући отворени салонски простор са средишњим пролазом	Резервисано	Резервисано	Две или три осовине
Возила са седиштима 2. разреда	2	10 одељака уз бочни ходник или одговарајући отворени салонски простор са средишњим пролазом	11 одељака уз бочни ходник или одговарајући отворени салонски простор са средишњим пролазом	≥ 12 одељака уз бочни ходник или одговарајући отворени салонски простор са средишњим пролазом	Три осовине	Две осовине
Возила са седиштима 1. или 1/2. разреда	3	10 одељака уз бочни ходник или одговарајући отворени салонски простор са средишњим пролазом	11 одељака уз бочни ходник или одговарајући отворени салонски простор са средишњим пролазом	≥ 12 одељака уз бочни ходник или одговарајући отворени салонски простор са средишњим пролазом	Резервисано	Две или три осовине
Кола са лежајевима 1. или 1/2. разреда	4	10 одељака 1/2. разреда	Резервисано	Резервисано	Резервисано	≤ 9 одељака 1/2. разреда
Кола са лежајевима 2. разреда	5	10 одељака	11 одељака	≥ 12 одељака	Резервисано	Резервисано
Резервисано	6	Резервисано	Резервисано	Резервисано	Резервисано	Резервисано
Кола за спавање	7	10 одељака	11 одељака	12 одељака	< 10 одељака 2. разреда	< 10 одељака 1. разреда
Возила посебне конструкције, пртљажна и поштанска кола	8	Управљачка приколица са седиштима, свих разреда, с пртљажним одељком или без њега, с управљачницом за вођњу у оба смера	Возила са седиштима 1. или 1/2. разреда с пртљажним одељком или поштанским одељком	Возила са седиштима 2. разреда с пртљажним или поштанским одељком	Резервисано	Возила са седиштима, свих разреда с посебно опремљеним просторима, нпр. просторима за децу и игру
	9	Поштанска кола	Пртљажна кола с поштанским одељком	Пртљажна кола	Пртљажна кола и дво или троосовинска возила 2. разреда са седиштима, с пртљажним или поштанским одељком	Пртљажна кола с бочним ходником, са или без одељака под царинском пломбом

Напомена: Делови одељака се не узимају у обзир. Еквивалентан смештај у колима са отвореним салонским простором са средишњим пролазом добија се дељењем броја расположивих седишта са шест, осам или десет, зависно од конструкције возила

Бројчане ознаке експлоатационих карактеристика путничких кола (5. и 6. цифра) – наставак

	6. цифра → ↓ 5. цифра	5	6	7	8	9
Резервисано	0	Резервисано	Резервисано	Резервисано	Резервисано	Резервисано
Возила са седиштима 1. разреда	1	Резервисано	Двоспратна путничка кола	≥ 7 одељака уз бочни ходник или одговарајући отворени салонски простор са средишњим пролазом	8 одељака уз бочни ходник или одговарајући отворени салонски простор са средишњим пролазом	9 одељака уз бочни ходник или одговарајући отворени салонски простор са средишњим пролазом
Возила са седиштима 2. разреда	2	Само за ОСЖД, двоспратна путничка кола	Двоспратна путничка кола	Резервисано	≥ 8 одељака уз бочни ходник или одговарајући отворени салонски простор са средишњим пролазом	9 одељака уз бочни ходник или одговарајући отворени салонски простор са средишњим пролазом
Возила са седиштима 1. или 1/2. разреда	3	Резервисано	Двоспратна путничка кола	Резервисано	≥ 8 одељака уз бочни ходник или одговарајући отворени салонски простор са средишњим пролазом	9 одељака уз бочни ходник или одговарајући отворени салонски простор са средишњим пролазом
Кола са лежајевима 1. или 1/2. разреда	4	Резервисано	Резервисано	Резервисано	Резервисано	≤ 9 одељака 1. разреда
Кола са лежајевима 2. разреда	5	Резервисано	Резервисано	Резервисано	Резервисано	≤ 9 одељака
Резервисано	6	Резервисано	Резервисано	Резервисано	Резервисано	Резервисано
Кола за спавање	7	> 12 одељака	Резервисано	Резервисано	Резервисано	Резервисано
Возила посебне конструкције и пртљажна кола	8	Путничка кола са седиштима и кола са лежајевима, свих разреда, с простором за бар или бифе	Двоспратна путничка кола с управљачницом са седиштима, свих разреда, са или без пртљажног одељака или без њега, с управљачницом за возњу у оба смера	Кола за ручавање или путничка кола с простором за бар или бифе, с пртљажним одељком	Кола за ручавање	Друга специјална путничка кола (конференцијска, диско, бар, биоскоп, видео, амбуланта)
	9	Дво или троосовинска пртљажна кола с поштанским одељком	Остала кола	Дво или троосовинска кола за превоз путничких аутомобила	Кола за превоз путничких аутомобила	Сервисна возила

Напомена: Делови одељака се не узимају у обзир. Еквивалентан смештај у колима са отвореним салонским простором са средишњим пролазом добија се дељењем броја расположивих седишта са шест, осам или десет, зависно од конструкције возила. ОСЖД – Организација за сарадњу међу железницама

Бројчане ознаке техничких карактеристика путничких кола (7. и 8. цифра)

Врста енергије Највећа брзина	8. цифра → ↓ 7. цифра	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
< 120 km/h	0	Сви напони *	Резервисано	3000 V~ + 3000 V=	1000 V~ *	Резервисано	1 500 V~	Други напони осим 1000 V, 1500V, 3000V	1500 V~ + 1500 V=	3000 V=	Резервисано
	1	Сви напони * + пара ¹	1000 V~ + пара ¹	1000 V~ + пара ¹	1000 V~ + пара ¹	1000 V~ + пара ¹	1000 V~ + пара ¹	Резервисано	1500 V~ + 1500 V= + пара ¹	3000 V= + пара ¹	3000 V= + пара ¹
	2	пара ¹	Пара ¹	3000 V~ + 3000 V= + пара ¹	Пара ¹	3000 V~ + 3000 V= + пара ¹	Пара ¹	3000 V~ + 3000 V= 1500 V~ + пара ¹	1500 V~ + пара ¹	1500 V~ + пара ¹	A ¹
121 do 140km/h	3	Сви напони	Резервисано	1000 V~ + 3000 V=	1000 V~ * ¹	1000 V~ * ¹	1000 V~	1000 V~ + 1500 V~ + 1500 V=	1500 V~ + 1500 V=	3000 V=	3000 V=
	4	Сви напони * + пара ¹	Сви напони + пара ¹	Сви напони + пара ¹	1000 V~ * ¹ + пара ¹	1500 V~ + 1500 V=	1000 V~ + пара ¹	3000 V~ + 3000 V=	1500 V~ + 1500 V= + пара ¹	3000 V= + пара ¹	Резервисано
	5	Сви напони + пара ¹	Сви напони + пара ¹	Сви напони + пара ¹	1000 V~ + пара ¹	Резервисано	1500 V~ + пара ¹	Други напони осим 1000V, 1500 V, 3000V	1500 V~ + 1500 V= + пара ¹	Резервисано	Резервисано
	6	Пара ¹	Резервисано	3000 V~ + 3000 V=	Резервисано	3000 V~ + 3000 V=	Резервисано	Пара ¹	Резервисано	Резервисано	A ¹
141 do 160 km/h	7	Сви напони *	Сви напони	1500 V~ ¹ + 3000 V= ¹ Сви напони ²	1000 V~ *	1500 V~ + 1500 V=	1000 V~	1500 V~	1500 V~ + 1500 V=	3000 V=	3000 V=
	8	Сви напони * + пара ¹	Сви напони + пара ¹	3000 V~ + 3000 V=	Резервисано	Сви напони * + пара ¹	1000 V~ + пара ¹	3000 V~ + 3000 V=	Други напони осим 1000 V, 1500V, 3000 V	Сви напони * + пара ¹	A ¹ A ² Г ²
> 160 km/h	9	Сви напони * ²	Сви напони	Сви напони + пара ¹	1000 V~ + 1500 V~	1000 V~	1000 V~	Резервисано	1500 V~ + 1500 V=	3000 V=	A ¹ Г ²

1: Само за возила у унутрашњем саобраћају
 2: Само за возила способна за међународни саобраћај
 Сви електрични потенцијали: Једнофазна наизменична струја 1000 V 51 до 15 Hz, једнофазна наизменична струја 1500 V 50 Hz, једносмерна струја 1500 V, једносмерна струја 3000 V. Може укључивати једнофазну наизменичну струју 3000 V 50 Hz
 *: За одређена возила с 1000 V једнофазне наизменичне струје допуштена је само једна фреквенција, или 16 2/3 Hz или 50 Hz
 A: Аутономно грејање, без електричног кабла високонапонске магистрале воза
 Г: Возила с електричним каблом високонапонске магистрале воза за све волтаже којима требају кола генератор за напајање климе
 Пара: Само парно грејање. Ако су написани напони, ознака је на располагању и за возила без парног грејања

Тип и подтип возила за посебне намене (7. и 8. цифра)

7. цифра	8. цифра	Возило/машине
1 Горњи и доњи строј	1	Воз за постављање и обнављање колосека
	2	Опрема за постављање скретница и укрштаја
	3	Воз за санацију колосека
	4	Машина за чишћење засторне призме
	5	Машина за земљане радове
	6	
	7	
	8	
	9	Дизалица на шинама (осим за враћање исклизнутих возила)
	0	Остало или опште
2 Колосек	1	Подбијачица великог учинка за колосеке
	2	Друге машине за подбијање колосека
	3	Подбијачица са стабилизацијом
	4	Подбијачица за скретнице и укрштаје
	5	Плуг за планирање засторне призме
	6	Машина за стабилизацију колосека
	7	Машина за брушење и заваривање
	8	Вишенаменска машина
	9	Возило за преглед колосека
	0	Остало
3 Возни вод	1	Вишенаменска машина
	2	Машина за намотавање и одмотавање
	3	Машина за постављање стубова
	4	Машина за превоз колутова
	5	Машина за напињање возног вода
	6	Машина с подижућом радном платформом и машина с радном скелом
	7	Воз за чишћење
	8	Воз за подмазивање
	9	Возило за преглед возног вода
	0	Остало
4 Грађевински објекти	1	Машина за полагање подлоге
	2	Платформа за преглед мостова
	3	Платформа за преглед тунела
	4	Машина за прочишћавање плина
	5	Машина за вентилацију
	6	Машина с подизном радном платформом или с радном скелом
	7	Машина за осветљавање тунела
	8	
	9	
	0	Остало

7. цифра	8. цифра	Возило/машине
5 Утовар / истовар и различити превози	1	Машина за утовар/истовар и превоз шина
	2	
	3	Машина за утовар/истовар и превоз туцаника, шљунка итд.
	4	
	5	
	6	Машина за утовар/истовар и превоз прагова
	7	
	8	Машина за утовар/истовар и превоз скретничке опреме итд.
	9	Машина за утовар/истовар и превоз другог материјала
	0	Остало
6 Мерење	1	Возило за снимање података о земљаним радовима
	2	Возило за снимање података о геометрији колосека
	3	Возило за снимање података о возном воду
	4	Возило за снимање података о ширини колосека
	5	Возило за снимање података о сигнализацији
	6	Возило за снимање података о телекомуникацијама
	7	
	8	
	9	
	0	Остало
7 Хитни случајеви	1	Дизалица за хитне интервенције
	2	Вучно возило за хитне интервенције
	3	Воз за хитне интервенције у тунелима
	4	Возило за хитне интервенције
	5	Противпожарно возило
	6	Санитетско возило
	7	Возило с опремом
	8	
	9	
	0	Остало
8 Вуча, превоз, енергија итд.	1	Вучне јединице
	2	
	3	Транспортно возило (искључујући возила чија су 7 и 8. цифра 59)
	4	Моторна кола
	5	
	6	Дрезина/моторно возило
	7	Возило за бетонирање
	8	
	9	
	0	Остало

7. цифра	8. цифра	Возило/машине
9 Околина	1	Самоходни снежни плуг
	2	Вучено возило са снежним плугом
	3	Машина за чишћење снега
	4	Машина за одлеђивање
	5	Машина за механичко уништавање вегетације
	6	Машина за чишћење шина
	7	Возило за хемијско уништавање вегетације
	8	
	9	
	0	Остало
0 Железница / друм	1	Железничко/друмско возило 1. категорије – може се уврстити у воз; – брзина на сопствени погон $V < 100 \text{ km/h}$; – погон и кочење на железничким и друмским точковима;
	2	– пројектовано да буде компатибилно са СС уређајима (шинска струјна кола, бројачи осовина, укључне тачке путних прелаза, детектори прегрејаности осовинских кућишта)
	3	Железничко/друмско возило 2. категорије - не може се уврстити у воз; - брзина на сопствени погон $V < 100 \text{ km/h}$;
	4	- погон, кочење и оптерећење директно преко железничких точкова; - компатибилно са СС уређајима – осма цифра: 3; - није компатибилно са СС уређајима – осма цифра: 4
	5	Железничко/друмско возило 3. категорије - не може се уврстити у воз; - брзина на сопствени погон $V \leq 60 \text{ km/h}$;
	6	- погон и кочење индиректно преко друмских точкова на железничке точкове, оптерећење преко железничких точкова; - компатибилно са СС уређајима – осма цифра: 5; - није компатибилно са СС уређајима – осма цифра: 6
	7	Железничко/друмско возило 4. категорије - не може се уврстити у воз; - брзина на сопствени погон $V \leq 60 \text{ km/h}$;
	8	- погон и кочење преко друмских точкова, оптерећење распоређено на друмске и железничке точкове; - компатибилно са СС уређајима – осма цифра: 7; - није компатибилно са СС уређајима – осма цифра: 8
	9	
	0	Остало